

**באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)**

א. מידע אודות מגזרים בני דוח

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
6,198,741	-	-	1,528,821	2,165,699	2,504,221
641,255	-	-	484,058	90,861	66,336
5,557,486	-	-	1,044,763	2,074,838	2,437,885
2,296,459	-	*156,436	132,680	209,462	1,797,881
498,388	-	3,685	-	1,412	493,291
144,031	(9,104)	**12,503	87,439	39,542	13,651
8,496,364	(9,104)	172,624	1,264,882	2,325,254	4,742,708
6,752,038	-	-	1,229,746	1,785,168	3,737,124
465,541	-	-	357,921	64,149	43,471
6,286,497	-	-	871,825	1,721,019	3,693,653
1,160,212	(9,104)	***1,707	311,074	426,115	430,420
493,397	-	****30,591	25,099	143,318	294,389
5,740	-	***71	-	-	5,811
58,385	-	75,132	(31,131)	8,268	6,116
8,004,231	(9,104)	107,359	1,176,867	2,298,720	4,430,389
39,076	-	14,164	9,905	5,150	9,857
531,209	-	79,429	97,920	31,684	322,176
38,033	-	60,345	(22,956)	(9,305)	9,949
569,242	-	*****139,774	74,964	22,379	332,125
26,116,217	-	-	9,778,482	4,700,488	11,637,247
47,182,907	-	-	-	4,296,997	42,885,910

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות (הכנסות) אחרות
הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח לפני מסים על ההכנסה
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
*
** סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה.
*** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח בבעלות הקבוצה. כ-9 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה.
**** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בבעלות מלאה של הקבוצה.
***** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ-10 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות של פעילות סוכנויות ביטוח של הקבוצה.
סך הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ-0.8 מיליוני ש"ח.

**באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)**

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר	התאמות וקיזוזים	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,255,790	1,088,228	775,794	-	-	3,119,812
33,982	49,435	244,338	-	-	327,755
1,221,808	1,038,793	531,456	-	-	2,792,057
965,004	117,639	66,305	60,504*	-	1,209,452
235,591	879	-	3,245	-	239,715
4,993	19,558	41,136	5,884**	(4,273)	67,298
2,427,396	1,176,869	638,897	69,633	(4,273)	4,308,522
1,994,828	927,754	680,426	-	-	3,603,008
31,054	43,276	211,521	-	-	285,851
1,963,774	884,478	468,905	-	-	3,317,157
212,397	213,439	160,598	646***	(4,273)	582,807
147,210	73,989	12,062	14,442****	-	247,703
2,977	-	-	-***	-	2,977
4,706	6,684	(12,275)	46,313	-	45,428
2,331,064	1,178,590	629,290	61,401	(4,273)	4,196,072
6,128	3,743	7,926	10,685	-	28,482
102,460	2,022	17,533	18,917	-	140,932
28,935	1,969	11	61,441	-	92,356
131,395	3,991	17,544	80,358****	-	233,288
11,637,247	4,700,488	9,778,482	-	-	26,116,217
42,885,910	4,296,997	-	-	-	47,182,907

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

* סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה.
** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח בבעלות הקבוצה. כ-4 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה.
*** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בבעלות מלאה של הקבוצה.
**** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ-5 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות של פעילות סוכנויות ביטוח של הקבוצה.
***** סך הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ-0.4 מיליוני ש"ח.

**באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)**

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)					
סה"כ	התאמות וקיצוים	לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
5,508,246	-	-	1,451,705	2,019,083	2,037,458
704,744	-	-	543,533	90,161	71,050
4,803,502	-	-	908,172	1,928,922	1,966,408
737,552	-	*58,046	74,107	85,620	519,779
395,404	-	3,291	-	1,434	390,679
135,360	(8,836)	**11,771	92,501	32,166	7,758
6,071,818	(8,836)	73,108	1,074,780	2,048,142	2,884,624
5,320,670	-	-	1,402,931	1,497,136	2,420,603
695,784	-	-	594,731	54,321	46,732
4,624,886	-	-	808,200	1,442,815	2,373,871
1,095,725	(8,836)	***2,013	285,498	404,745	412,305
464,064	-	****30,264	24,287	133,698	275,815
5,901	-	*** (338)	-	-	6,239
50,400	-	49,054	(2,191)	1,580	1,957
6,240,976	(8,836)	80,993	1,115,794	1,982,838	3,070,187
74,135	-	3,546	29,117	14,124	27,348
(95,023)	-	(4,339)	(11,897)	79,428	(158,215)
55,223	-	9,950	1,224	6,591	37,458
(39,800)	-	*****5,611	(10,673)	86,019	(120,757)
25,472,641	-	-	9,648,009	4,194,402	11,630,230
40,591,235	-	-	-	3,875,593	36,715,642

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות (הכנסות) אחרות
הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

* סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה.
** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח בבעלות הקבוצה. כ-9 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה.
*** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בבעלות מלאה של הקבוצה.
**** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ-9 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות של פעילות סוכנויות ביטוח של הקבוצה.
***** סך הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ-1.5 מיליוני ש"ח.

**באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)**

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)					
סה"כ	התאמות וקיצוץ	לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
2,777,901	-	-	735,655	1,022,927	1,019,319
346,468	-	-	262,140	46,308	38,020
2,431,433	-	-	473,515	976,619	981,299
701,941	-	*30,335	56,073	72,021	543,512
202,262	-	1,036	-	419	200,807
63,799	(4,002)	**5,349	43,158	12,960	6,334
3,399,435	(4,002)	36,720	572,746	1,062,019	1,731,952
2,963,074	-	-	633,976	792,469	1,536,629
308,887	-	-	240,378	48,341	20,168
2,654,187	-	-	393,598	744,128	1,516,461
553,216	(4,002)	***743	148,846	205,917	201,712
231,414	-	****15,886	11,374	65,173	138,981
2,482	-	*** (181)	-	-	2,663
48,283	-	34,745	7,808	3,090	2,640
3,489,582	(4,002)	51,193	561,626	1,018,308	1,862,457
56,502	-	107	24,746	11,802	19,847
(33,645)	-	(14,366)	35,866	55,513	(110,658)
60,308	-	13,273	7,857	7,817	31,361
26,663	-	***** (1,093)	43,723	63,330	(79,297)
25,472,641	-	-	9,648,009	4,194,402	11,630,230
40,591,235	-	-	-	3,875,593	36,715,642

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות (הכנסות) אחרות
הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
*
** סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה.
*** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח בבעלות הקבוצה. כ-4 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה.
**** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בבעלות מלאה של הקבוצה.
***** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ-4 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות של פעילות סוכנויות ביטוח של הקבוצה.
***** סך הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ-0.7 מיליוני ש"ח.

**באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)**

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות ואחר	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
11,412,782	-	-	2,949,193	4,163,232	4,300,357
1,366,928	-	-	1,067,313	164,601	135,014
10,045,854	-	-	1,881,880	3,998,631	4,165,343
2,783,358	-	*150,528	188,953	273,052	2,170,825
898,764	-	7,737	-	2,701	888,326
260,978	(18,023)	**24,634	177,964	55,416	20,987
13,988,954	(18,023)	182,899	2,248,797	4,329,800	7,245,481
11,722,753	-	-	2,532,215	3,255,839	5,934,699
1,180,324	-	-	949,430	126,835	104,059
10,542,429	-	-	1,582,785	3,129,004	5,830,640
2,229,068	(18,023)	***3,569	594,938	823,641	824,943
912,074	-	****61,589	47,945	255,240	547,300
13,911	-	***-	-	-	13,911
118,528	-	108,617	(2,615)	7,745	4,781
13,816,010	(18,023)	173,775	2,223,053	4,215,630	7,221,575
184,334	-	42,153	72,004	29,821	40,356
357,278	-	51,277	97,748	143,991	64,262
26,946	-	27,189	(36,483)	(3,703)	39,943
384,224	-	*****78,466	61,265	140,288	104,205
25,633,590	-	-	9,528,198	4,473,284	11,632,108
43,566,006	-	-	-	4,067,595	39,498,411

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח לפני מסים על הכנסה
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

* סך הרווחים מהשקעות הינם בגין הנכסים העומדים כנגד ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה.
** הכנסות מעמלות כוללות עמלות המשולמות לסוכנויות ביטוח בבעלות הקבוצה. כ-18 מיליוני ש"ח מתוכן הינן עמלות המשולמות לסוכנויות אלו מגופים מוסדיים בקבוצה.
*** בגין פעילות סוכנויות הביטוח שהינן בבעלות מלאה של הקבוצה.
**** מתוך סך הוצאות הנהלה וכלליות, סכום של כ-17 מיליוני ש"ח הינו בגין הוצאות של פעילות סוכנויות ביטוח של הקבוצה.
***** סך הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה בגין פעילות סוכנויות הביטוח של הקבוצה הסתכם לכ-4 מיליוני ש"ח.

באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות אחרים**	ביטוח משכנתאות	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
313,645	384,979	500,289	476,974	(4,303)	1,671,584
1,247	14,114	370,865	127,960	-	514,186
312,398	370,865	129,424	349,014	(4,303)	1,157,398
58,774	14,412	8,956	42,712	(12,219)	112,635
253,624	356,453	120,468	306,302	7,916	1,044,763
47,077	11,326	7,786	56,437	10,054	132,680
-	3,591	71,385	12,463	-	87,439
300,701	371,370	199,639	375,202	17,970	1,264,882
273,666	270,124	218,629	473,799	(6,472)	1,229,746
(90)	7,657	182,039	168,315	-	357,921
273,756	262,467	36,590	305,484	(6,472)	871,825
39,932	87,696	109,081	74,365	-	311,074
5,224	6,974	5,991	4,849	2,061	25,099
(12,346)	(2,970)	(1,060)	(14,801)	46	(31,131)
306,566	354,167	150,602	369,897	(4,365)	1,176,867
3,864	930	332	4,634	145	9,905
(2,001)	18,133	49,369	9,939	22,480	97,920
(9,803)	(2,358)	(841)	(11,751)	1,797	(22,956)
(11,804)	15,775	48,528	(1,812)	24,277	74,964
2,429,980	621,431	870,363	5,456,548	400,160	9,778,482
2,182,548	589,796	195,979	2,670,058	400,160	6,038,541

פרמיות ברוטו
 פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
 שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
סך כל ההוצאות (ההכנסות)
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני 2017
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני 2017

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.
 ** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)
ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות אחרים**	ביטוח משכנתאות	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
99,710	167,348	244,608	171,414	(1,819)	681,261
625	6,576	188,083	55,962	-	251,246
99,085	160,772	56,525	115,452	(1,819)	430,015
(30,813)	(19,289)	(4,514)	(41,829)	(4,996)	(101,441)
129,898	180,061	61,039	157,281	3,177	531,456
23,068	5,570	3,559	27,923	6,185	66,305
-	2,037	33,913	5,186	-	41,136
152,966	187,668	98,511	190,390	9,362	638,897
162,149	136,387	103,937	279,438	(1,485)	680,426
817	5,199	84,887	120,618	-	211,521
161,332	131,188	19,050	158,820	(1,485)	468,905
23,181	45,299	51,220	40,898	-	160,598
2,468	3,219	2,971	2,347	1,057	12,062
(4,829)	(1,168)	(455)	(5,871)	48	(12,275)
182,152	178,538	72,786	196,194	(380)	629,290
3,117	751	272	3,746	40	7,926
(26,069)	9,881	25,997	(2,058)	9,782	17,533
(104)	(33)	(60)	(231)	439	11
(26,173)	9,848	25,937	(2,289)	10,221	17,544
2,429,980	621,431	870,363	5,456,548	400,160	9,778,482
2,182,548	589,796	195,979	2,670,058	400,160	6,038,541

פרמיות ברוטו
 פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
 שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
סך כל ההוצאות (ההכנסות)
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני 2017
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני 2017

ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.
 ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו.

*
 **

באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)
ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות אחרים**	ביטוח משכנתאות	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
274,102	421,818	521,164	453,376	(10,533)	1,659,927
659	11,101	387,174	123,784	-	522,718
273,443	410,717	133,990	329,592	(10,533)	1,137,209
65,919	94,200	23,476	69,447	(24,005)	229,037
207,524	316,517	110,514	260,145	13,472	908,172
27,983	6,259	2,510	30,382	6,973	74,107
1,216	7,436	62,395	21,454	-	92,501
236,723	330,212	175,419	311,981	20,445	1,074,780
258,720	265,894	267,532	622,384	(11,599)	1,402,931
20,225	16,033	229,085	329,388	-	594,731
238,495	249,861	38,447	292,996	(11,599)	808,200
37,205	71,998	103,083	73,212	-	285,498
5,030	6,986	5,505	4,491	2,275	24,287
(916)	(205)	(82)	(994)	6	(2,191)
279,814	328,640	146,953	369,705	(9,318)	1,115,794
12,159	2,720	1,091	13,201	(54)	29,117
(30,932)	4,292	29,557	(44,523)	29,709	(11,897)
548	122	50	595	(91)	1,224
(30,384)	4,414	29,607	(43,928)	29,618	(10,673)
2,403,836	597,667	869,317	5,331,306	445,883	9,648,009
2,079,896	552,386	205,301	2,351,374	445,883	5,634,840

פרמיות ברוטו
 פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
 שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
סך כל ההוצאות (ההכנסות)
 חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני 2016
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני 2016

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 83% מסך הפרמיות בענפים אלו.
 ** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו.

**באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)
ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)**

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות אחרים**	ביטוח משכנתאות	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
89,371	170,181	281,987	162,718	(5,047)	699,210
380	5,929	220,184	51,074	-	277,567
88,991	164,252	61,803	111,644	(5,047)	421,643
(17,496)	1,691	3,873	(29,424)	(10,516)	(51,872)
106,487	162,561	57,930	141,068	5,469	473,515
21,461	4,803	1,965	23,409	4,435	56,073
516	3,336	29,544	9,762	-	43,158
128,464	170,700	89,439	174,239	9,904	572,746
120,063	132,796	138,865	244,046	(1,794)	633,976
6,737	8,188	119,377	106,076	-	240,378
113,326	124,608	19,488	137,970	(1,794)	393,598
21,383	41,298	47,050	39,115	-	148,846
2,340	3,272	2,554	2,062	1,146	11,374
3,283	733	269	3,496	27	7,808
140,332	169,911	69,361	182,643	(621)	561,626
10,359	2,318	941	11,276	(148)	24,746
(1,509)	3,107	21,019	2,872	10,377	35,866
3,183	711	271	3,413	279	7,857
1,674	3,818	21,290	6,285	10,656	43,723
2,403,836	597,667	869,317	5,331,306	445,883	9,648,009
2,079,896	552,386	205,301	2,351,374	445,883	5,634,840

פרמיות ברוטו
פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות (ההכנסות)
חלק ברווחי (בהפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מיסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני 2016
תחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני 2016

ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 84% מסך הפרמיות בענפים אלו.
ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

*
**

**באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)**

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים*	ענפי חבויות אחרים**	ביטוח משכנתאות	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
491,079	780,015	945,618	849,897	(17,504)	3,049,105
2,523	18,024	701,532	258,864	-	980,943
488,556	761,991	244,086	591,033	(17,504)	2,068,162
55,322	108,820	11,792	51,504	(41,156)	186,282
433,234	653,171	232,294	539,529	23,652	1,881,880
68,908	15,783	11,695	76,749	15,818	188,953
1,628	11,271	124,519	40,546	-	177,964
503,770	680,225	368,508	656,824	39,470	2,248,797
479,812	521,014	491,081	1,061,251	(20,943)	2,532,215
23,696	24,273	413,911	487,550	-	949,430
456,116	496,741	77,170	573,701	(20,943)	1,582,785
79,286	162,900	207,765	144,987	-	594,938
9,913	13,781	10,859	8,812	4,580	47,945
(1,088)	(249)	(103)	(1,211)	36	(2,615)
544,227	673,173	295,691	726,289	(16,327)	2,223,053
29,436	6,742	2,785	32,785	256	72,004
(11,021)	13,794	75,602	(36,680)	56,053	97,748
(14,683)	(3,363)	(1,389)	(16,351)	(697)	(36,483)
(25,704)	10,431	74,213	(53,031)	55,356	61,265
2,361,603	595,199	806,320	5,345,962	419,114	9,528,198
2,075,066	563,497	184,523	2,471,189	419,114	5,713,389

פרמיות ברוטו
פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
סך כל ההוצאות (ההכנסות)
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מיסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2016
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר 2016

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.
** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)				לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	-	-	2,037,458	-	-	2,504,221	2,504,221	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	-	71,050	66,336	-	66,336	66,336	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
-	-	-	1,966,408	2,437,885	-	2,437,885	2,437,885	פרמיות שהורווחו בשייר
817	932	1,129	519,779	1,796,132	932	1,797,881	1,796,132	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
108,352	144,894	135,542	390,679	240,045	144,894	493,291	240,045	הכנסות מדמי ניהול
-	-	149	7,758	13,651	-	13,651	13,651	הכנסות מעמלות
109,169	145,826	136,820	2,884,624	4,487,713	145,826	4,742,708	4,487,713	סך כל ההכנסות
1,065	5,113	4,602	2,420,603	3,730,946	5,113	3,737,124	3,730,946	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
-	-	-	46,732	43,471	-	43,471	43,471	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,065	5,113	4,602	2,373,871	3,687,475	5,113	3,693,653	3,687,475	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
38,165	67,933	62,803	412,305	324,322	67,933	430,420	324,322	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
50,332	59,777	55,305	275,815	184,280	59,777	294,389	184,280	הוצאות הנהלה וכלליות
5,044	767	597	6,239	-	767	5,811	-	הוצאות אחרות
139	3	(136)	1,957	5,974	3	6,116	5,974	הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
94,745	133,593	123,171	3,070,187	4,202,051	133,593	4,430,389	4,202,051	סך כל ההוצאות
-	-	-	27,348	9,857	-	9,857	9,857	חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
14,424	12,233	13,649	(158,215)	295,519	12,233	322,176	295,519	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
142	200	176	37,458	9,607	200	9,949	9,607	רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
14,566	12,433	13,825	(120,757)	305,126	12,433	332,125	305,126	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מיסים על הכנסה

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)				לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	-	1,019,319	1,019,319	-	-	1,255,790	1,255,790	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	38,020	38,020	33,982	-	33,982	33,982	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
-	-	981,299	981,299	1,221,808	-	1,221,808	1,221,808	פרמיות שהורווחו בשייר
78	794	543,512	542,189	965,004	794	964,132	964,132	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
55,447	72,271	200,807	80,886	235,591	72,271	107,873	107,873	הכנסות מדמי ניהול
-	-	6,334	6,261	4,993	-	4,993	4,993	הכנסות מעמלות
55,525	73,065	1,731,952	1,610,635	2,427,396	73,065	2,298,806	2,298,806	סך כל ההכנסות
543	2,583	1,536,629	1,533,848	1,994,828	2,583	1,991,702	1,991,702	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
-	-	20,168	20,168	31,054	-	31,054	31,054	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
543	2,583	1,516,461	1,513,680	1,963,774	2,583	1,960,648	1,960,648	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
19,421	32,932	201,712	149,567	212,397	32,932	160,044	160,044	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
26,121	30,143	138,981	89,889	147,210	30,143	90,946	90,946	הוצאות הנהלה וכלליות
2,522	455	2,663	-	2,977	455	-	-	הוצאות (הכנסות) אחרות
69	-	2,640	2,777	4,706	-	4,637	4,637	הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
48,676	66,113	1,862,457	1,755,913	2,331,064	66,113	2,216,275	2,216,275	סך כל ההוצאות
-	-	19,847	19,847	6,128	-	6,128	6,128	חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
6,849	6,952	(110,658)	(125,431)	102,460	6,952	88,659	88,659	רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה
187	376	31,361	31,168	28,935	376	28,372	28,372	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על הכנסה
7,036	7,328	(79,297)	(94,263)	131,395	7,328	117,031	117,031	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מיסים על הכנסה

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
-	-	4,300,357	4,300,357
-	-	135,014	135,014
-	-	4,165,343	4,165,343
1,064	2,064	2,167,697	2,170,825
194,004	279,455	414,867	888,326
522	148	20,317	20,987
195,590	281,667	6,768,224	7,245,481
2,028	9,169	5,923,502	5,934,699
-	-	104,059	104,059
2,028	9,169	5,819,443	5,830,640
81,346	125,202	618,395	824,943
84,752	111,962	350,586	547,300
12,342	1,569	-	13,911
29	(149)	4,901	4,781
180,497	247,753	6,793,325	7,221,575
-	-	40,356	40,356
15,093	33,914	15,255	64,262
411	(1,601)	41,133	39,943
15,504	32,313	56,388	104,205

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות אחרות

הוצאות (הכנסות) מימון, נטו

סך כל ההוצאות

חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

רווח לפני מסים על הכנסה

רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח הכולל לפני מיסים על הכנסה

**באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)**

**ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)
פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות**

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
	קבוצתי	פרט	משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת (1) 1990
			תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה		
			אלפי ש"ח			
<u>2,508,080</u>	<u>91,872</u>	<u>500,273</u>	<u>1,380,538</u>	<u>-</u>	<u>476,302</u>	<u>59,095</u>
<u>(3,859)</u>						
<u>2,504,221</u>						
<u>1,748,836</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1,748,836</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>344,088</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>99,712</u>	<u>35,796</u>	<u>140,333</u>	<u>68,247</u>
<u>3,462,304</u>	<u>81,862</u>	<u>260,912</u>	<u>1,703,948</u>	<u>(45)</u>	<u>1,205,112</u>	<u>210,515</u>
<u>268,642</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>268,506</u>	<u>136</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>1,256,485</u>	<u>44,910</u>	<u>257,303</u>	<u>685,379</u>	<u>-</u>	<u>238,789</u>	<u>30,104</u>
<u>(695)</u>						
<u>1,255,790</u>						
<u>826,878</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>826,878</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>144,974</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>51,748</u>	<u>17,320</u>	<u>56,125</u>	<u>19,781</u>
<u>1,871,368</u>	<u>37,796</u>	<u>150,531</u>	<u>897,714</u>	<u>9,652</u>	<u>625,403</u>	<u>150,272</u>
<u>120,334</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>120,229</u>	<u>105</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו
פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה
סך הכל

תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו
פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה
סך הכל

תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) הם בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בחלקם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול השקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת, המרווח הפיננסי בגין פוליסות שאינן תלויות תשואה שהופקו החל משנת 2004 כולל עוד, את השפעת השינוי בשיעורי היוון המשמשים בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנוקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

**באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)**

**ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)
פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות (המשך)**

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
	קבוצתי	פרט	משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת (1) 1990
			תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה		
			אלפי ש"ח			
2,045,742	103,876	451,642	970,732	5	457,278	62,209
(8,284)						
<u>2,037,458</u>						
866,318	-	-	866,318	-	-	-
160,433	-	-	84,319	(79,018)	80,068	75,064
<u>2,245,270</u>	<u>106,559</u>	<u>208,108</u>	<u>900,280</u>	<u>112,687</u>	<u>592,700</u>	<u>324,935</u>
169,682	-	-	169,607	75	-	-
<u>1,025,370</u>	<u>51,776</u>	<u>229,395</u>	<u>486,790</u>	<u>5</u>	<u>226,970</u>	<u>30,435</u>
(6,051)						
<u>1,019,319</u>						
423,567	-	-	423,567	-	-	-
71,081	-	-	42,629	(29,376)	38,258	19,570
<u>1,475,190</u>	<u>47,358</u>	<u>125,624</u>	<u>603,710</u>	<u>46,472</u>	<u>410,305</u>	<u>241,721</u>
58,658	-	-	58,296	362	-	-

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו

פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה

סך הכל

תקבולים בגין חוזי השקעה שזקפו ישירות לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

פרמיות ברוטו

פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה

סך הכל

תקבולים בגין חוזי השקעה שזקפו ישירות לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) הם בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בחלקם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול השקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת, המרווח הפיננסי בגין פוליסות שאינן תלויות תשואה שהופקו החל משנת 2004 כולל עוד, את השפעת השינוי בשיעורי ההיוון המשמשים בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות (המשך)

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה		
			אלפי ש"ח			
4,331,179	202,103	939,063	2,134,637	19	930,471	124,886
(30,822)						
4,300,357						
2,084,828	-	-	2,084,828	-	-	-
551,140	-	-	175,314	(10,153)	239,552	146,427
5,577,238	205,249	417,257	2,418,333	62,484	1,821,622	652,293
346,264	-	-	345,877	387	-	-

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

פרמיות ברוטו
פרמיות בגין סכומים המופקדים בחברה מאוחדת במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה

סך הכל

תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו ישירות לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול - במונחי רווח כולל (2)

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) הם בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בחלקם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול השקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת, המרווח הפיננסי בגין פוליסות שאינן תלויות תשואה שהופקו החל משנת 2004 כולל עוד, את השפעת השינוי בשיעורי ההיוון המשמשים בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנוקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח בריאות

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק **	ז"א **	קבוצתי	פרט
	אלפי ש"ח			
2,168,593	214,259	1,035,464	624,763	294,107
1,785,168	140,004	649,994	697,279	297,891

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק **	ז"א **	קבוצתי	פרט
	אלפי ש"ח			
1,074,901	100,139	513,023	318,469	143,270
927,754	69,050	322,398	385,386	150,920

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק **	ז"א **	קבוצתי	פרט
	אלפי ש"ח			
2,022,002	199,759	992,222	566,873	263,148
1,497,136	128,918	608,501	582,406	177,311

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק **	ז"א **	קבוצתי	פרט
	אלפי ש"ח			
1,018,499	101,984	500,327	284,702	131,486
792,469	66,189	313,547	304,505	108,228

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

* מתוך זה פרמיות פרט בסך של 818,527 אלפי ש"ח ו-402,866 אלפי ש"ח לתקופה של שישה ושלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017, בהתאמה (פרמיות פרט בסך של 748,731 אלפי ש"ח ו-377,756 אלפי ש"ח לתקופה של שישה ושלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016, בהתאמה) ופרמיות קבוצתיות בסך של 431,196 אלפי ש"ח ו-210,296 אלפי ש"ח לתקופה של שישה ושלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017, בהתאמה (ופרמיות קבוצתיות בסך של 443,250 אלפי ש"ח ו-224,555 אלפי ש"ח לתקופה של שישה ושלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016, בהתאמה).

** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

באור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח בריאות (המשך)

פירוט התוצאות לפי סוגי הפוליסות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

סה"כ	בריאות אחר *		סיעודי	
	ז"ק **	ז"א **	קבוצתי	פרט
	אלפי ש"ח			
4,171,547	447,455	2,009,226	1,179,383	535,483
3,255,839	252,720	1,375,960	1,266,775	360,384

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

* מתוך זה פרמיות פרט בסך של 1,588,920 אלפי ש"ח ופרמיות קבוצתיות בסך של 867,761 אלפי ש"ח.

** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

באור 5 - מסים על הכנסה

א. שיעורי המס החלים על הכנסות של חברות הקבוצה

ביום 4 בינואר 2016 אישרה מליאת הכנסת את החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 216), התשע"ו-2016, אשר קבע, בין היתר, הורדת שיעור מס חברות, החל משנת 2016 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 25%.

כמו כן, ביום 29 בדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018) התשע"ז-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל-23% בשתי פעימות. הפעימה הראשונה לשיעור של 24%, החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

המסים השוטפים לתקופות המדווחות מחושבים בהתאם לשיעורי המס המוצגים בטבלה להלן.

שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם על חברות הבנות של החברה שהינם מוסדות כספיים הינם כדלקמן:

שנה	שיעור מס חברות	שיעור מס רווח	שיעור מס במוסדות כספיים
2016	25%	17%	35.9%
2017	24%	17%	35%
2018 ואילך	23%	17%	34.2%

ב. פרה-רולינג שאושרו

ביום 19 בינואר 2017 התקבל אישור רשות המיסים, בתוקף למפרע מיום 30 בספטמבר 2016, למיזוג הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן: "החברה המעבירה") לתוך הראל פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ), תוך חיסולה של החברה המעבירה ללא פירוק ובהתאם להוראות סעיף 103 לפקודת מס הכנסה. במסגרת אישור רשות המיסים נקבעו הוראות בהתאם לסעיף 103 לפקודת מס הכנסה בקשר עם אופן ביצוע המיזוג.

ג. שומות מס במחלוקת

בהמשך למחלוקת של החברה עם רשויות המס בנושא מגזר נדל"ן לשנים 2009-2014, בגין הכללת הכנסות מסוימות במסגרת מגזר נדל"ן ואי תשלום מס רווח בגינן, ניתן על-ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב ביום 30 בינואר 2017 פסק דין בערעור שהגישה הראל ביטוח על שומות שנקבעו על-ידי פקיד השומה בצו לשנות המס 2009 ו-2010. במסגרת פסק הדין, נתקבלה טענתה של הראל ביטוח לפיה אין להוסיף לריווח סכומים בגין הכנסות ישירות (לרבות הכנסות שותפויות) שמקורן בהשקעה בנדל"ן בחו"ל, ולא נתקבלה טענתה של הראל ביטוח כי אין להוסיף לרווח הכנסות עקיפות. מסקנות פסק הדין יושמו בהסכם פשרה גם ביחס לשנים 2011-2014 וניתן לו תוקף של פסק דין על ידי ביהמ"ש המחוזי.

פסק הדין של בית המשפט המחוזי מהווה פסק דין חלוט מאחר ולא הוגש עליו ערעור. בהתאם, הכירה החברה בהכנסות מיסים בדוחותיה הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016, בסך של כ-50 מיליוני ש"ח.

באור 6 - מכשירים פיננסיים

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה, המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני		
2016	2016	2017	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,411,903	1,369,024	1,422,136		נדליין להשקעה
				השקעות פיננסיות
				נכסי חוב סחירים
15,441,195	16,077,771	16,660,952		נכסי חוב שאינם סחירים (*)
9,597,966	7,462,301	10,717,742		מניות
7,433,050	6,422,844	7,816,290		השקעות פיננסיות אחרות
7,708,865	7,607,522	8,637,979		
				סך הכל השקעות פיננסיות
40,181,076	37,570,438	43,832,963		מזומנים ושווי מזומנים
1,847,772	1,541,499	1,891,338		אחר
617,090	773,718	670,875		
44,057,841	41,254,679	47,817,312		סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה**
10,570	247,538	258,567		זכאים ויתרות זכות
145,562	193,560	123,124		התחייבויות פיננסיות***
156,132	441,098	381,691		התחייבויות פיננסיות בגין חוזים תלויי תשואה
700,749	623,451	688,776		(*) מתוכם נכסי חוב שנמדדים בעלות מתואמת
739,088	670,071	734,818		שווי הוגן של נכסי חוב שנמדדים בעלות מתואמת

** כולל נכסים בסך 3,912,736 אלפי ש"ח, 3,506,982 אלפי ש"ח ובסך 3,686,521 אלפי ש"ח לימים 30 ביוני 2017 ו-2016 וליום 31 בדצמבר 2016, בהתאמה, בגין התחייבות הנובעת מתיק סיעוד קבוצתי, בו מרבית סיכוני ההשקעה אינם מוטלים על המבטח.

*** בעיקר נגזרים וחוזים עתידיים.

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

ליום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
13,668,269	2,992,683	-	16,660,952	נכסי חוב סחירים
-	9,162,550	866,416	10,028,966	נכסי חוב שאינם סחירים
5,855,569	8,480	1,952,241	7,816,290	מניות
5,138,577	463,077	3,036,325	8,637,979	אחרות
24,662,415	12,626,790	5,854,982	43,144,187	סך הכל

ליום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
12,538,988	3,538,783	-	16,077,771	נכסי חוב סחירים
-	6,540,646	298,204	6,838,850	נכסי חוב שאינם סחירים
4,897,057	21,198	1,504,589	6,422,844	מניות
4,636,001	139,265	2,832,256	7,607,522	אחרות
22,072,046	10,239,892	4,635,049	36,946,987	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
12,028,082	3,413,113	-	15,441,195	נכסי חוב סחירים
-	8,090,436	806,781	8,897,217	נכסי חוב שאינם סחירים
5,452,966	24,016	1,956,068	7,433,050	מניות
4,499,183	162,841	3,046,841	7,708,865	אחרות
21,980,231	11,690,406	5,809,690	39,480,327	סך הכל

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
5,809,690	3,046,841	1,956,068	806,781
(26,158)	24,775	(52,976)	2,043
(114,201)	(86,299)	(17,191)	(10,711)
503,176	233,201	72,569	197,406
(189,426)	(174,776)	(5,179)	(9,471)
(139,349)	(7,417)	(1,050)	(130,882)
11,338	-	-	11,338
(88)	-	-	(88)
5,854,982	3,036,325	1,952,241	866,416

יתרה ליום 1 בינואר 2017

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות אל רמה 3*

העברות מתוך רמה 3**

יתרה ליום 30 ביוני 2017

(*) מתוכם סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני 2017

(31,983)	22,654	(53,952)	(685)
----------	--------	----------	-------

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
5,805,064	3,057,016	1,906,282	841,766
19,529	20,124	(2,604)	2,009
(51,662)	(38,075)	(6,975)	(6,612)
190,409	93,166	60,278	36,965
(98,916)	(93,864)	(4,403)	(649)
(19,378)	(2,042)	(337)	(16,999)
9,936	-	-	9,936
5,854,982	3,036,325	1,952,241	866,416

יתרה ליום 1 באפריל 2017

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות אל רמה 3*

יתרה ליום 30 ביוני 2017

(*) מתוכם סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני 2017

16,635	17,402	(2,654)	1,887
--------	--------	---------	-------

* בעיקר בגין ניירות ערך שדירוגם השתנה.
 ** בגין ניירות ערך שמכשירם השתנה מנכסי חוב לא סחירים לחייבים בגין פיגורי השקעות.

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
נכסי חוב	מניות	אחרות	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
364,666	1,589,054	2,598,485	4,552,205
7,193	140,776	55,014	202,983
(10,966)	(25,204)	(65,745)	(101,915)
73,515	42,182	404,061	519,758
(42,257)	(212,050)	(134,740)	(389,047)
(73,242)	(30,169)	(24,819)	(128,230)
37,798	-	-	37,798
(58,503)	-	-	(58,503)
298,204	1,504,589	2,832,256	4,635,049
4,027	60,324	56,354	120,705

יתרה ליום 1 בינואר 2016

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות אל רמה 3**

העברות מתוך רמה 3**

יתרה ליום 30 ביוני 2016

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני 2016

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
נכסי חוב	מניות	אחרות	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
330,687	1,569,963	2,701,650	4,602,300
3,474	109,607	43,985	157,066
(6,553)	(7,269)	(33,491)	(47,313)
48,408	39,686	214,997	303,091
(42,257)	(206,660)	(81,045)	(329,962)
(56,548)	(738)	(13,840)	(71,126)
37,798	-	-	37,798
(16,805)	-	-	(16,805)
298,204	1,504,589	2,832,256	4,635,049
936	29,317	45,030	75,283

יתרה ליום 1 באפריל 2016

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות אל רמה 3**

העברות מתוך רמה 3**

יתרה ליום 30 ביוני 2016

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני 2016

** בגין ניירות ערך שדירוגם השתנה.

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
סה"כ	אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
4,552,205	2,598,485	1,589,054	364,666
455,103	180,647	220,334	54,122
(252,524)	(157,564)	(72,354)	(22,606)
1,880,944	766,036	493,431	621,477
(563,952)	(305,684)	(215,763)	(42,505)
(239,085)	(35,079)	(58,634)	(145,372)
46,475	-	-	46,475
(69,476)	-	-	(69,476)
<u>5,809,690</u>	<u>3,046,841</u>	<u>1,956,068</u>	<u>806,781</u>
<u>365,739</u>	<u>182,014</u>	<u>139,882</u>	<u>43,843</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2016

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות אל רמה 3**

העברות מתוך רמה 3**

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2016

** בעיקר בגין ניירות ערך שדירוגם השתנה.

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים והשקעות מוחזקות לפדיון - שווי הוגן לעומת הערך בספרים

ליום 31 בדצמבר (מבוקר)	ליום 30 ביוני (בלתי מבוקר)		ליום 31 בדצמבר (מבוקר)	ליום 30 ביוני (בלתי מבוקר)		
	שווי הוגן			ערך בספרים		
2016	2016	2017	2016	2016	2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
6,238,108	6,160,121	6,306,307	4,783,994	4,710,094	4,897,723	הלוואות וחייבים:
						אגרות חוב מיועדות
						נכסי חוב שאינם
						סחירים שאינם
						ניתנים להמרה, למעט
6,797,485	6,282,317	7,551,972	6,188,124	5,549,773	6,893,607	פיקדונות בבנקים
883,248	990,824	883,250	816,174	905,717	815,465	פיקדונות בבנקים
						נכסי חוב שאינם
						סחירים ניתנים
						להמרה
12	312	-	12	312	-	סך כל נכסי חוב
13,918,853	13,433,574	14,741,529	11,788,304	11,165,896	12,606,795	שאינם סחירים
						השקעות המוחזקות
						לפידיון:
						נכסי חוב סחירים
						שאינם ניתנים להמרה
283,114	310,408	254,366	272,133	295,129	245,328	סך הכל השקעות
283,114	310,408	254,366	272,133	295,129	245,328	מוחזקות לפידיון
14,201,967	13,743,982	14,995,895	12,060,437	11,461,025	12,852,123	סך הכל
						ירידות ערך שנוקפו
						לרווח והפסד
						(במצטבר)
			13,956	17,703	12,478	

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה להלן מציגה ניתוח של המכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השווי ההוגן בהיררכיה. להגדרת הרמות ראה באור 6א(2).

ליום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
5,918,340	1,287,808	-	7,206,148	נכסי חוב סחירים
747,878	-	82,279	830,157	מניות
504,285	244,176	1,342,704	2,091,165	אחרות
7,170,503	1,531,984	1,424,983	10,127,470	סך הכל

ליום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
5,399,725	1,589,813	-	6,989,538	נכסי חוב סחירים
-	-	312	312	נכסי חוב שאינם סחירים
692,354	-	78,219	770,573	מניות
633,336	81,751	1,307,791	2,022,878	אחרות
6,725,415	1,671,564	1,386,322	9,783,301	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
5,436,657	1,402,950	-	6,839,607	נכסי חוב סחירים
-	-	12	12	נכסי חוב שאינם סחירים
756,379	-	47,361	803,740	מניות
527,368	96,157	1,389,750	2,013,275	אחרות
6,720,404	1,499,107	1,437,123	9,656,634	סך הכל

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה			
סה"כ	אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,437,123	1,389,750	47,361	12
7,646	5,737	1,909	-
(40,536)	(37,034)	(3,502)	-
(29,377)	(27,373)	(2,004)	-
116,347	77,832	38,515	-
(61,966)	(61,966)	-	-
(4,242)	(4,242)	-	-
(12)	-	-	(12)
1,424,983	1,342,704	82,279	-
7,577	5,668	1,909	-

יתרה ליום 1 בינואר 2017

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד (*)

ברוח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות מתוך רמה 3 *

יתרה ליום 30 ביוני 2017

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני 2017

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה			
סה"כ	אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,430,428	1,367,403	63,025	-
3,614	3,648	(34)	-
(11,235)	(10,428)	(807)	-
(12,645)	(12,645)	-	-
50,579	30,484	20,095	-
(34,644)	(34,644)	-	-
(1,114)	(1,114)	-	-
1,424,983	1,342,704	82,279	-
3,621	3,654	(33)	-

יתרה ליום 1 באפריל 2017

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד (*)

ברוח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

יתרה ליום 30 ביוני 2017

(*) מתוכם סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני 2017

* בגין ניירות ערך שמכשירים השתנה מנכסי חוב לא סחירים לחייבים בגין פיגורי השקעות.

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה			
סה"כ	אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,304,621	1,227,312	76,998	311
15,046	14,954	91	1
5,965	4,361	1,604	-
(23,683)	(23,601)	(82)	-
147,239	147,239	-	-
(51,868)	(51,476)	(392)	-
(10,998)	(10,998)	-	-
<u>1,386,322</u>	<u>1,307,791</u>	<u>78,219</u>	<u>312</u>
15,002	14,910	91	1

יתרה ליום 1 בינואר 2016

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

ברווח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

יתרה ליום 30 ביוני 2016

(*) מתוכם סך הרווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים

פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני 2016

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה			
סה"כ	אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,336,565	1,259,873	76,380	312
5,401	5,407	(6)	-
17,912	16,066	1,846	-
(9,545)	(9,544)	(1)	-
75,792	75,792	-	-
(32,467)	(32,467)	-	-
(7,336)	(7,336)	-	-
<u>1,386,322</u>	<u>1,307,791</u>	<u>78,219</u>	<u>312</u>
5,830	5,836	(6)	-

יתרה ליום 1 באפריל 2016

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברווח והפסד (*)

ברווח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

יתרה ליום 30 ביוני 2016

(*) מתוכם סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שטרם מומשו

בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני 2016

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים זמינים למכירה			
סה"כ	אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,304,621	1,227,312	76,998	311
65,598	54,236	11,661	(299)
35,488	50,142	(14,654)	-
(67,330)	(64,885)	(2,445)	-
258,067	258,067	-	-
(144,092)	(119,893)	(24,199)	-
(15,229)	(15,229)	-	-
<u>1,437,123</u>	<u>1,389,750</u>	<u>47,361</u>	<u>12</u>
<u>43,232</u>	<u>45,979</u>	<u>(2,448)</u>	<u>(299)</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2016

סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד (*)

ברוח כולל אחר

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

פדיונות

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

(*) מתוכם סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2016

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות

1. שווי הוגן לעומת הערך בספרים - התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת

שווי הוגן			ערך בספרים		
ליום 31 בדצמבר (מבוקר)	ליום 30 ביוני (בלתי מבוקר)	ליום 31 בדצמבר (מבוקר)	ליום 30 ביוני (בלתי מבוקר)	ליום 30 ביוני (בלתי מבוקר)	ליום 31 בדצמבר (מבוקר)
2016	2016	2017	2016	2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
10,765	10,628	10,900	10,765	10,628	10,900
3,389,466	3,524,491	3,731,141	3,142,308	3,171,977	3,377,437
<u>3,400,231</u>	<u>3,535,119</u>	<u>3,742,041</u>	<u>3,153,073</u>	<u>3,182,605</u>	<u>3,388,337</u>

התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת הלוואות מבעלי עניין כתבי התחייבויות נדחים סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת

2. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 30 ביוני 2016	ליום 31 בדצמבר 2017
2.56%	2.56%	2.56%
2.37%	1.75%	1.91%

באחוזים
הלוואות
כתבי התחייבויות נדחים

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

3. התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן. להגדרת הרמות ראה באור 6א(2).

ליום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

רמה 1	רמה 2	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
38,676	660,028	698,704
38,676	660,028	698,704

נגזרים (1)

סך הכל התחייבויות פיננסיות

ליום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

רמה 1	רמה 2	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
22,981	804,743	827,724
22,981	804,743	827,724

נגזרים (1)

סך הכל התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

רמה 1	רמה 2	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
22,331	766,014	788,345
22,331	766,014	788,345

נגזרים (1)

סך הכל התחייבויות פיננסיות

(1) מכשירים נגזרים המוחזקים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות במסגרת מדיניות ניהול נכסים מול התחייבויות ("ALM") של הקבוצה. מתוך הנייל, סך של כ- 576 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2017, סך של כ- 634 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2016 וסך של כ- 643 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016, נכללים במסגרת התחייבויות שאינן תלויות תשואה והיתרה נכללת במסגרת ההתחייבויות תלויות התשואה של הקבוצה. מרבית הסכום נובע מניהול חשיפה באמצעות נגזרים למטבע חוץ ולמדד. כנגד ההתחייבויות כאמור, הפקידו הגופים המוסדיים בטחונות בהתאם לתנאים שנקבעו בחוזה. לגופים המוסדיים בקבוצה מסגרות אשראי מאושרות לצורך פעילותם בנגזרים. כמו כן, הפקידו הגופים המוסדיים בקבוצה סך של כ- 691 מיליוני ש"ח כבטוחות לכיסוי ההתחייבויות הנובעות מפעילות זו.

באור 6 - מכשירים פיננסיים (המשך)**ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)****4. פרטים נוספים****1. דירוג מעלות**

ביום 15 בינואר 2017 מעלות קבעה דירוג 'ilAA' להנפקת הון משני מורכב באמצעות שתי סדרות קיימות של אגרות חוב בסך כולל של עד 300 מיליוני ש"ח. אגרות החוב (סדרות ט'-י') הונפקו על ידי הראל ביטוח מימון והנפקות בע"מ.

2. הרחבת הון משני מורכב (סדרות ט'-י') באמצעות הראל מימון והנפקות

ביום 18 בינואר 2017 פרסמה הראל הנפקות דוח הצעת המדף על-פי תשקיף מדף מיום 12 בפברואר 2014, כפי שתוקן ביום 22 בדצמבר 2014. על פי דוח הצעת המדף, הראל הנפקות הציעה לציבור עד 150,000 אלפי ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה ט'), רשומות על שם, בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת, הנסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ("הבורסה"), בדרך של הרחבת סדרה, ועד 150,000 אלפי ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה י'), רשומות על שם, בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת, הנסחרות בבורסה בדרך של הרחבת סדרה.

בסך הכל, הונפקו 125,050 אלפי ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה ט') ו- 125,050 אלפי ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה י'). איגרות החוב הנוספות הונפקו במחיר של 1001.2 ש"ח לכל 1000 ש"ח ערך נקוב איגרות חוב (סדרות ט'-י') ובתמורה כוללת (ברוטו) של כ- 250.1 מיליוני ש"ח;

שיעור הריבית האפקטיבית, לאחר הוצאות הנפקה, של כתבי ההתחייבות הנוספות מסדרה ט' הנו 2.572% ושל כתבי ההתחייבות הנוספות מסדרה י' הנו 2.557%.

איגרות חוב (סדרה ט'), יעמדו לפירעון בתשלום אחד ביום 31 בדצמבר 2028, ואיגרות חוב (סדרה י'), יעמדו לפירעון בתשלום אחד ביום 31 בדצמבר 2029, אלא אם כן עשתה החברה, קודם לכן, שימוש בזכותה לפדות את אגרות החוב (סדרות ט'-י') בפדיון מוקדם. הריבית בגין אגרות החוב (סדרות ט' ו-י') תשולם בחודשים יוני ודצמבר בכל שנה.

לצורך ההנפקה כאמור, ביום 15 בינואר 2017, פורסם על ידי מעלות אשרור דירוג ilAA לאג"ח (סדרות ט'-י').

3. בחודש פברואר 2017 פורסם תשקיף המדף של הראל הנפקות. מכח תשקיף מדף זה הראל הנפקות תוכל להנפיק סוגי ניירות ערך שונים, בהתאם להוראות הדין - אגרות חוב שאינן ניתנות להמרה (לרבות בדרך של הרחבת סדרות קיימות של אגרות חוב שאינן ניתנות להמרה כפי שתהיינה מעת לעת) וכתבי אופציה הניתנים למימוש לאגרות חוב של החברה. תשקיף מדף זה החליף תשקיף מדף קודם של החברה מיום 14 בפברואר 2014 ואשר תוקן ביום 22 בדצמבר 2014 ושתוקפו הוארך ביום 31 בדצמבר 2015 עד ליום 11 בפברואר 2017.

ד. נתונים בדבר מדידות שווי הוגן ברמה 2 וברמה 3**שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים**

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. התחייבויות תלויות

קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה וללקוחותיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשניות ואחרות, עקב פערי מידע בין חברות הקבוצה לבין הצדדים האחרים לחווי הביטוח ויתר מוצרי הקבוצה, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרי הקבוצה, המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטורים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהם, וכן ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים, שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות. בתחומים אלו ההתקשרויות עם המבוטחים, העמיתים והלקוחות הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקה בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו.

במסגרת שינויים רגולטוריים אלו, בשנת 2011 פרסם הממונה חוזר שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מפרט את מסגרת הפעולות שעל גוף מוסדי לבצע על מנת להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. במסגרת החוזר נקבעו שלבי ביצוע פרויקט הטיוב כדלקמן: (1) עריכת סקר פערים אודות המידע הקיים ברמת מוצרים, עמיתים ומעבידים - עד ליום 31 במרס 2013; (2) בניית מודל מיפוי ודירוג הפערים שנמצאו - עד ליום 31 במרס 2013; (3) הכנת תוכנית עבודה לטיפול בכל הכשלים שנמצאו - עד ליום 30 בספטמבר 2013. תוכנית העבודה כללה התייחסות לסידור המידע הקיים ושמירתו - עד ליום 30 בספטמבר 2014. החברה פועלת בהתאם להוראות החוזר. בהתאם להוראות החוזר סיום פרויקט הטיוב נקבע ליום 30 ביוני 2016. החברה סיימה נכון למועד האמור את פעולות הטיוב במרבית הנושאים אשר נכללו במסגרת תכנית העבודה של הפרוייקט. יחד עם זאת, נותרו מספר נושאים אשר הטיפול בהם נמשך וימשך באופן שוטף גם לאחר המועד הקבוע לסיום הפרוייקט בנוסף עוסקת החברה, בהתאם לדרישות החוזר, בטיוב שוטף ובשימור של פעולות הטיוב שבוצעו במסגרת הפרוייקט.

בנוסף, קיימת חשיפה כללית, הנובעת מכך שכנגד הגופים המוסדיים בקבוצה מוגשות מעת לעת תלונות לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר ביחס לזכויות מבוטחים על פי פוליסות ביטוח ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בחברה. הכרעות רשות שוק ההון, הביטוח והחסכון בתלונות אלה, אם וככל שתינתן בהן הכרעה, עלולות להינתן אף כהכרעות רוחביות, החלות על קבוצות רחבות של מבוטחים. לעיתים, הגורמים המתלוננים אף מאיימים כי ינקטו בהליכים ביחס לתלונתם במסגרת תביעה ייצוגית. לעת הזו, לא ניתן להעריך אם קיימת חשיפה בגין תלונות אלו ולא ניתן להעריך אם תינתן הכרעה רוחבית של הממונה בענין תלונות כנ"ל ו/או אם תוגשנה תביעות ייצוגיות כתוצאה מהליכים שכאלו וכן לא ניתן להעריך את החשיפה הפוטנציאלית לתלונות כנ"ל. לפיכך, לא נכללה הפרשה בגין החשיפה האמורה. בנוסף, במסגרת המדיניות שמיישמת רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר בתקופה האחרונה, להעמקת הבקורות והביקורות בגופים מוסדיים, הרשות שוק ההון, הביטוח והחסכון מקיימת מעת לעת ביקורות מעמיקות לגבי פעילותם של הגופים המוסדיים בקבוצה, במגוון תחומי הפעילות. בעקבות ביקורות אלו עלול משרד האוצר להטיל קנסות ו/או עיצומים כספיים וכן עלול ליתן הוראות לביצוע שינויים ביחס לפעולות שונות שנעשו, וזאת הן כלפי העתיד והן כלפי העבר. במקרים של הוראות כאמור לגבי העבר, עלולה רשות שוק ההון, הביטוח והחסכון לדרוש השבת כספים או שינוי בתנאים כלפי המבוטחים ו/או העמיתים באופן שעלול להטיל חבויות כספיות על החברות הבנות של החברה ו/או להגדיל את החשיפה של החברות הבנות שהינן מבטח למגוון רחב יותר של אירועים ביטוחיים שיהיו מכוסים בשל ההנחיות כאמור בפוליסות שהונפקו.

במסגרת הביקורות שעורכת רשות שוק ההון, הביטוח והחסכון התקיימו ומתקיימות בתקופת הדוח מספר ביקורות מעמיקות בתחומי הפנסיה, אקטואריה בביטוח כללי, ביטוח חיים וסיעוד, ביטוח בריאות, איתור עמיתים ומוטבים, שירות לקוחות, ביטוח סיעודי, ביטוח חיים, מערכות מידע ותביעות.

בחודש יוני 2017 הטיל הממונה על שוק ההון עיצום כספי על החברה בסך כולל של 3.375 מיליון ש"ח. זאת, בעקבות בדיקת רשות שוק ההון בנושא צירוף לביטוח שנערכה במחצית השניה של שנת 2016. העיצום הוטל בגין 18 מקרי הפרה נקודתית של הוראות חוזר ביטוח 12-1-2015 "צירוף לביטוח". העיצום הכספי בסכום כאמור הוטל, לאחר שעשה הממונה שימוש בסמכות המוקנית לו על פי דין, והפחית את סכום העיצום בשיעור של 25%, וזאת, בין היתר, לאחר שקבע, כי לא מצא כי בשלוש השנים הקודמות להפרה החברה ביצעה את אותה הפרה וכן כי החברה נקטה פעולות למניעת ההפרה והקטנת הנזק.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

במסגרת השקעות חברות הקבוצה בנכסי חוב, חתומות החברות המשקיעות על כתבי שיפוי, שאינם מוגבלים בסכום, אל מול הנאמנים לנכסי החוב. בכתבי שיפוי אלו, התחייבו חברות הקבוצה (כמו גם יתר המשקיעים באותם נכסי חוב) כלפי הנאמנים, לשפות את הנאמנים בגין כל הוצאה שתושט עליהם במסגרת הטיפול בהסדרי חוב, ככל שמטופלים על ידם וככל שהוצאה כאמור לא תשולם על ידי החברה שבעלותה מצויים הנכסים. חברות הקבוצה מחזיקות במספר נכסי חוב מצויים בהליך הסדר, החשיפה בגין כתבי השיפוי שניתנו בגין נכסי חוב אלו, אינה מהותית.

בקשר עם מיזוג הפעילות הביטוחית של דקלה להראל ביטוח, ובהתאם לבקשת קופת חולים כללית, אשר הנה הלקוח העיקרי של דקלה ואשר במסגרת ההתקשרות מולה, מעמידה דקלה שירותי תפעול וניהול של תוכנית השב"ן ושל התוכנית הסייעודית לחברי הקופה, חתמה הראל ביטוח על כתב שיפוי, במסגרתו התחייבה לשפות את שירותי בריאות כללית בגין נזקים שיגרמו לכללית, אם וככל שייגרמו, כתוצאה מפיצול הפעילות, בתנאים המפורטים בכתב השיפוי. לעניין מיזוג הפעילות הביטוחית של דקלה, ראה באור 8(2).

להלן פרטים על החשיפה בגין תובענות ייצוגיות ובקשות להכרה בתובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד החברה ו/או החברות בקבוצה.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות להלן, אשר בהן, להערכת ההנהלה, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלה, אין זה יותר סביר מאשר לא ("more likely than not"), כי טענות ההגנה של החברה (או חברה בת) תידחנה ואישור התובענה כייצוגית יתקבל, או שקיימים סיכויים של 50% ומעלה כי בסופו של ההליך תתקבלנה טענותיה של החברה (או חברה בת) שסביר כי הסדר פשרה מוצע, אשר אינו כולל התחייבות מהותית לתשלום כספי יתקבל, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר מאשר לא כי טענות ההגנה של החברה עלולות להדחות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי הנהלת החברה ו/או הנהלת חברות מאוחדות. להערכת הנהלת החברה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות מאוחדות.

בבקשות לאישור תובענה כייצוגית בסעיפים 47, 49, 50, 52, 53 ו-54 להלן, לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכוי הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תובענות אלו.

1. בחודש ינואר 2008 הוגשה נגד החברה ונגד 4 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות") תובענה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות גבו "תשלום גורם תת שנתיות" (תשלום אותו רשאיות חברות הביטוח לגבות כאשר תעריף הביטוח נקבע בסכום שנתי, אולם התשלום בפועל מבוצע במספר תשלומים) שלא כדין. לטענת התובעים, הנזק שנגרם לתובעים מסתכם לסך של 1,683.54 ש"ח לכל שנת ביטוח. להערכת התובעים, סכום התביעה בגין כל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג כנגד כלל הנתבעות הינו כ- 2.3 מיליארדי ש"ח, מתוך זה סך של כ- 307 מיליוני ש"ח כנגד החברה הראל ביטוח. ביום 1 בפברואר 2010 אישר בית המשפט בקשה להסדר דיוני בין הצדדים, לפיה התובע ימחק מהבקשה והתובענה את הטענה כי הראל ביטוח גבתה שיעור תשלום גורם תת שנתיות העולה על השיעור המותר גם בגין פוליסות שהונפקו לפני 1992. בהתאם להוראת בית המשפט, התובע הגיש תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית מתוקנת. ביום 29 בדצמבר 2013 הגיש הממונה את עמדתו, התומכת בעמדת הנתבעות כי אין מניעה לגבות תת שנתיות על גורם הפוליסה, על רכיב החסכון בביטוח חיים המשולב בחסכון ועל פוליסות ריסק אחרות, לרבות סיעוד, אבדן כושר עבודה ונכות מתאונה. ביום 19 ביולי 2016 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית בקשר עם גביית גורם תת שנתיות על רכיב הפרמיה המכונה גורם הפוליסה ועל רכיב החסכון בפוליסות ביטוח חיים משולבות בחסכון, וכן בקשר עם גביית גורם תת שנתיות בפוליסות בריאות, נכות, מחלות קשות, אובדן כושר עבודה וסיעוד. בחודש דצמבר 2016 הוגשה בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בת-אביב. בחודש ינואר 2017 ניתנה על ידי בית המשפט העליון החלטה הקובעת כי הבקשה למתן רשות ערעור על החלטה לאישור התובענה כייצוגית, תישמע בפני הרכב וכי על המשיבים לבקשת רשות הערעור להשיב לבקשה זו. בחודש אפריל 2017 נעתר בית המשפט העליון לבקשה לעיכוב ביצוע שהגישה החברה וקבע כי הדיון בערכאה הדיונית יעוכב עד להכרעה בבקשת רשות ערעור ובערעור.

2. בחודש אפריל 2008 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים, נגד החברה ונגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות נוהגות לזכות מבוטחות נשים, בהגיען לגיל פרישה, בגין פוליסות ביטוח מנהלים ישנות שנמכרו עד שנת 2000, בגמלה חודשית נמוכה מזו שמקבל מבוטח גבר בנתונים זהים, וזאת בשל הנימוק, כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר. לעומת זאת, הנתבעות גובות מהנשים פרמיית "ריסק" בשיעור זהה לזה שהן גובות מגברים על אף ששיעור התמותה של נשים, בתקופת כיסוי "הריסק", לכאורה, נמוך יותר. התובעות טוענות, כי התנהלות זו של הנתבעות יוצרת הפליה של מבוטחות שהינן נשים, בניגוד להוראות הדין. ביום 17 באוגוסט 2014 אישר בית הדין האזורי לעבודה בירושלים את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית. הקבוצה שאושרה לעניין התובענה הייצוגית כוללת נשים שיש להן או שהיה להן פוליסות ביטוח אצל ארבע המשיבות, ואשר בחישוב פרמיית הריסק שלהן לא נעשתה אבחנה בין תעריפי נשים לתעריפי גברים. בחודש דצמבר 2014 הנתבעות הגישו לבית הדין הארצי לעבודה בירושלים, בקשת רשות ערעור על החלטה זו. במקביל, בית הדין האזורי לעבודה קיבל את בקשת הנתבעות לעכב את ההליך בפניו עד להחלטה בבקשת רשות ערעור. בחודש אפריל 2015 החליט בית הדין הארצי לעבודה ליתן לנתבעות רשות ערעור על החלטה. במסגרת הדיון שהתקיים בערעור הורה בית הדין על העברת החומר לממונה לצורך קבלת עמדתו. בחודש דצמבר 2016 הוגשה לבית המשפט עמדת הממונה התומכת בעמדת חברות הביטוח ולפיה אין מקום לדון בתובענה כתביעה ייצוגית משאין מדובר באפליה פסולה.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

3. בחודש אפריל 2010 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בפתח תקווה תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד 4 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי במקרה של הפסקת הביטוח במהלך חודש כלשהו, לאחר שפרמיית הביטוח בגין חודש זה נגבתה על ידי הנתבעות מראש, נמנעות כביכול הנתבעות מלהחזיר למבוטחים את החלק היחסי, העודף, של פרמיית הביטוח בגין אותו חודש או לחילופין הן מחזירות, כביכול, את פרמיית הביטוח בערכים נומינליים בלבד. הנוק הכולל לכלל חברי הקבוצה, הנתבע במצטבר מכל הנתבעות, מסתכם להערכת המבקשים בסכום של כ- 225 מיליוני ש"ח לתקופה של 10 שנים (התובעים לא ייחסו סכום ספציפי לכל אחת מהנתבעות בנפרד). סכום התביעה האישית של התובעים מהחברה הינו בסך של 80 ש"ח. בחודש דצמבר 2011 הורה בית המשפט על מחיקת טענות התובעים בכל הקשור לסעיף 28 א' לחוק חוזה הביטוח ובכל הקשור למבוטחים שהפוליסה שלהם פקעה חלקית או זמנית. בחודש נובמבר 2014 הוגשה לבית המשפט עמדת הממונה, כי הוראות הפוליסה הן המחייבות לעניין אופן גביית הפרמיה לאחר פטירת המבוטח או בתקופה שלאחר ביטול הפוליסה וכי חוות הדעת האקטוארית שהוגשה לבית המשפט מטעם הנתבעות אינה מלאה לצורך ההוכחה כי הנתבעות תמחרו את הפרמיה באופן שמעיד שהן לקחו בחשבון את העובדה כי פרמיות הביטוח לא יוחזרו למבוטחים בגין התקופה שלאחר פטירת המבוטח או בתקופה שלאחר ביטול הפוליסה. ביום 23 ביוני 2015 אישר בית המשפט המחוזי מרכז-לוד באופן חלקי את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית. נגד החברה אישר בית המשפט את ניהולה של התובענה כתובענה ייצוגית, אך ורק בנושא צירוף הפרשי הצמדה וריבית בעת השבת דמי הביטוח שנגבו בחודשים שלאחר חודש ביטול חוזה הביטוח או שלאחר קרות מקרה הביטוח. בחודש ספטמבר 2016 הוגש לאישורו של בית המשפט הסכם פשרה, במסגרתו, הוסכם, בין היתר, כי החברה תתרום 60% מסכום ההחזר הכולל שלה ביחס לעילה הראשונה, כפי שהוגדרה בהסכם הפשרה ובהתאם לדוח הבודק שימונה לבחינת הסכם הפשרה, ו- 80% מסכום ההחזר הכולל שלה בגין העילה השנייה, כפי שהוגדרה בהסכם הפשרה ובהתאם לדוח הבודק שימונה כאמור. כמו כן, נקבעו בהסכם הפשרה הוראות ביחס להתנהלות עתידית במקרים של ביטול פוליסות נשוא התביעה. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט. בחודש מרס 2017 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו ביחס להסדר הפשרה, הכוללת הערות שונות ובהן, בין היתר, כי יש למנות בודק אשר יבחן את הסכם הפשרה טרם אישורו וכי הוא מבקש להגיש עמדה משלימה לאחר קבלת חוות דעת הבודק ובחינתה. בחודש יוני 2017 הורה בית המשפט על מינוי בודק להסכם הפשרה.

4. בחודש מאי 2011 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד 3 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות גובות שלא כדין, כביכול, תשלום הקרוי "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים" בשיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת ללא הסכמתם או ידיעתם וללא קיומו של תנאי המאפשר גבייה כאמור בהוראות הפוליסות. התובעים טוענים, כי בהתאם להוראות הממונה ברשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון ("הממונה") הותר לחברות לגבות "גורם פוליסה" בתנאים מסוימים, אך לטענתם בנוסף על אישור הממונה כאמור, על הנתבעות לעגן את גביית "גורם הפוליסה" בהסכמה חוזית מול המבוטח. הנוק הנתען הכולל לכלל חברי הקבוצה נגד כלל הנתבעות מסתכם להערכת התובעים בסכום של 2,325 מיליוני ש"ח ונגד החברה, בהתאם לחלקה בשוק בכ- 386 מיליוני ש"ח. ביום 10 ביוני 2015 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה מטעם הצדדים. בית המשפט מינה בודק להסדר הפשרה. על פי הסכם הפשרה המוצע, ישיבו הנתבעות לחברי הקבוצה סכום כולל של מאה מיליוני ש"ח, בגין גביית גורם פוליסה בעבר. חלקה של החברה בסכום האמור שווה לארבעה-עשר מיליוני ש"ח. בנוסף, כל אחת מן הנתבעות תפחית את הגבייה העתידית מחברי קבוצה אלו, בגין גורם הפוליסה, בשיעור של 25% ביחס לסכום הגבייה בפועל. בנוסף, ככל שיאושר הסכם הפשרה, תידרש החברה לשאת בגמול לתובע הייצוגי ובשכר טרחת בא כוחו, בסכום שייפסק על ידי בית המשפט. בעקבות הגשת חוות דעתו של הבודק, הבהיר בית המשפט לצדדים, ביום 18 באוקטובר 2015, במסגרת החלטה, אשר ניתנה במהלך דיון שהתנהל בפניו, את עמדתו הראשונית ביחס להסדר הפשרה, לפיה נטיתו הברורה הינה שלא לאשר את הסדר הפשרה בתנאים הנוכחיים והציע לצדדים לשפר את תנאי הסדר הפשרה באופן משמעותי. בחודש פברואר 2016 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו ביחס להסדר הפשרה, לפיה הוא מצטרף לעיקריה ולמסקנותיה של חוות דעת הבודק ביחס להסדר הפשרה ומותיר לשיקול דעתו של בית המשפט את הקביעה מהו סכום הפיצוי הראוי בנסיבות אלו בהתאם לנתונים שבפניו. יחד עם זאת, מציין היועץ המשפטי לממשלה, כי קיים לשיטתו קושי עם הקביעה בהסכם הפשרה, לפיה הנתבעות ימשיכו לגבות את גורם הפוליסה בעתיד באופן שימנע מחברי הקבוצה מלתבוע בעניין זה בעתיד, נוכח העובדה שהמדובר, לשיטתו, בויתור על עילות תביעה עתידיות, אך בנסיבות העניין בבקשת האישור דנו, הוא מבקש להשאיר את שאלת המשך הגבייה של גורם הפוליסה בעתיד לשיקול דעתו של בית המשפט. בנוסף, הביע היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו לפיה כל ההפחתה בגביית גורם הפוליסה בעתיד צריכה להיות מופנית בשלמותה להגדלת רכיב החיסכון בפוליסה, וכן התייחס למספר נושאים נוספים בהסדר הפשרה ובהם, הודעה למבוטחים הזכאים לקבלת הפיצוי בגין העבר, אופן ביצוע תשלום הפיצוי ביחס לעבר לרבות תרומת הסכומים שלא יאוותרו הזכאים לקבלתם ושכר הטרחה והגמול המוצע למבקשים ובאי כוחם. בהחלטתו מיום 21 בנובמבר 2016 דחה בית המשפט את הסדר הפשרה ואישר באופן חלקי את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית בעילה של הפרת פוליסת הביטוח בשל גביה ללא בסיס משפטי של עמלת "גורם הפוליסה" באופן שפגע בחיסכון שנצבר לטובת המבוטח החל משבע שנים קודם למועד הגשת התביעה. הסעדים שיתבעו במסגרת התובענה הייצוגית יהיו תיקון ההפרה על דרך של עדכון החיסכון הצבור לטובת המבוטח בסכום החיסכון הנוסף שהיה נצבר לטובתו אילו לא היה נגבה גורם הפוליסה או פיצוי המבוטח בסכום האמור, וכן הפסקת גביית גורם הפוליסה מעתה ואילך. הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה מבוטחי הנתבעות בפוליסות ביטוח חיים משולבות חיסכון שנערכו בין השנים 1992-2003, אשר החיסכון שנצבר לטובתם נפגע בשל גביית גורם הפוליסה.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

4. (המשך)

בחודש מאי 2017, הגישו הנתבעות, לבית המשפט העליון, בקשת רשות ערעור על ההחלטה במסגרתה נדחה הסדר הפשרה ואושרה באופן חלקי הבקשה לאישור התביעה כייצוגית. בחודש יוני 2017 נעתר בית המשפט העליון לבקשת הנתבעות והורה על התליית ההליך בביהמ"ש המחוזי.

5. בחודש יוני 2011 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד 9 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי במקרים בהם עקב עיקולים המוטלים לבקשת צד שלישי על תגמולי הביטוח, מעוכב תשלום תגמולי הביטוח למבוטחים, חברות הביטוח משלמות למבוטחים, כביכול, את תגמולי הביטוח, בערכים נומינליים ללא שיערוך כלשהו, או במקרים מסוימים בצירוף הפרשי הצמדה בלבד, ללא הרווחים אשר צמחו להן, כביכול, כתוצאה מעיכוב זה. הנזק המוערך הכולל לכלל חברי הקבוצה מכלל הנתבעות מסתכם, להערכת התובעים, בסכום של כ- 350 מיליוני ש"ח. הנזק המוערך הכולל נגד החברה מסתכם, להערכת התובעים, בסכום של כ- 72 מיליוני ש"ח. ביום 8.2.12 הודיעו התובעים כי הם זונחים את הטענה לפיה העיקולים הוטלו שלא כדין. ביום 12 בדצמבר 2012 אישר בית המשפט את התובענה כייצוגית. הליך הגישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח והדיון בתובענה שב להתנהל בבית המשפט. הצדדים מנהלים מגעים לפשרה. בחודש אוקטובר 2016 הוגש לאישור בית המשפט הסכם פשרה בתובענה שב להתנהל בבית המשפט. הצדדים מנהלים מגעים לפשרה. בחודש אוקטובר 2016 הוגש לאישור בית המשפט הסכם פשרה בתובענה. במסגרת הסכם הפשרה, הוסכם, בין היתר, כי החברה תשלם, בגין העבר, פיצוי כספי בסכום כולל של כ- 2.6 מיליוני ש"ח לחברי קבוצה. סכום זה ישולם לחברי הקבוצה הרלוונטיים, אשר יפנו לחברה בעקבות פרסומים שתבצע לציבור המבוטחים בהתאם להוראות הסכם הפשרה. יתרתו של סכום הפיצוי הכולל, אשר לא תשולם לחברי הקבוצה, תיתרם בהתאם להוראות הסכם הפשרה. בנוסף, הוסדרו במסגרת הסכם הפשרה מנגנונים עתידיים לשערוך תגמולי ביטוח שהעברתם תעוכב עקב עיקולים. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט. בחודש אפריל 2017 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה לפיה אין מקום לאשר את הסדר הפשרה במתכונתו הנוכחית ויש לערוך בו תיקונים שונים.

6. בחודש יולי 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד ארגון נכי צה"ל (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי בפוליסה קבוצתית לביטוח חיים לחברי ארגון נכי צה"ל קיים, כביכול, כיסוי ביטוחי כאשר מקרה הביטוח מתרחש במהלך השנה שבין הגיע המבוטח לגיל 75 ועד הגיעו לגיל 76, בעוד שהחברה מעניקה כיסוי למקרי ביטוח שמתרחשים עד הגיע המבוטח לגיל 75 בלבד. הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה, מסתכם להערכת התובעות בסכום של כ- 46 מיליוני ש"ח. ביום 5 ביוני 2014 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית. הקבוצה שאושרה הינה כל המוטבים של נכי צה"ל שנפטרו בין השנים 2006 ועד 2012, לאחר שמלאו להם 75 שנים ובטרם מלאו להם 76 שנים, אשר אירע להם מקרה ביטוח לאחר הגיעם לגיל 75 ובטרם מלאו להם 76 שנים ואשר לא קיבלו את תגמולי הביטוח מהראל ביטוח. ביום 6 ביולי 2014 הגישו הנתבעות, לבית המשפט העליון, בקשת רשות ערעור על החלטה זו. בחודש נובמבר 2014 הורה בית המשפט העליון על עיכוב ההליכים בבית המשפט המחוזי בתל אביב עד למתן החלטה אחרת. בהתאם להמלצת בית המשפט משכו הנתבעות בחודש דצמבר 2015 את בקשת הערעור. לפיכך, הופסק עיכובם של ההליכים בבית המשפט המחוזי. בהחלטתו מיום 20 במרס 2016 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב על הרחבת הקבוצה כך שתכלול גם את מוטביהם של נכי צה"ל שנפטרו בין השנים 2013 עד 2016.

7. בחודש דצמבר 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי תל אביב תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה משלמת, כביכול, את גמלת הביטוח הסיעודי החודשית, למבוטחים בפוליסה הקבוצתית של הסתדרות המורים בישראל ("הפוליסה"), בהתאם למדד הידוע בתחילת החודש ולא לפי המדד הידוע במועד התשלום. בנוסף נטען, כי החברה משלמת, כביכול, את גמלת הסיעוד ללא הצמדה למדד הבסיס המופיע בפוליסה אלא על פי מדד הבסיס שפורסם חודשיים מאוחר יותר, וזאת, לכאורה, בניגוד להוראות הפוליסה. התובעת אינה מציינת בבקשה את סכום הנזק הכולל הנתען על ידה לגבי כלל חברי הקבוצה. הצדדים מנהלים הליך גישור.

8. בחודש מאי 2013 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה כי החברה נמנעת, כביכול, מלשלם תגמולי ביטוח למבוטחיה, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית, החל ממועד קרות מקרה הביטוח ועד מועד תשלום תגמולי הביטוח, ולחילופין, החל מחלוף 30 יום מהגשת הדרישה לקבלת תגמולי ביטוח ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח. הנזק הנתען הכולל לכלל חברי הקבוצה מסתכם בסכומים שנעים בין כ- 168 מיליוני ש"ח לכ- 807 מיליוני ש"ח. הליך הגישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח והדיון בתובענה שב להתנהל בבית המשפט. ביום 30 באוגוסט 2015 קיבל בית המשפט המחוזי בתל-אביב באופן חלקי את בקשת האישור, באופן שניהולה של התביעה כתובענה ייצוגית אושר ביחס לטענה בדבר אי תשלום ריבית כנדרש בסעיף 28 (א) לחוק חוזה הביטוח ("החוק") והבקשה נדחתה ככל שהיא מתייחסת לטענה כי החברה אינה מצמידה את תגמולי הביטוח בהתאם להוראות סעיף 28(א) לחוק. הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה ביחס לחברה על פי כתב התביעה המתוקן, מסתכם להערכת התובעים בסכום של כ- 120 מיליוני ש"ח. בחודש אוקטובר 2015 הוגשה בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאשר את הבקשה כייצוגית. בהתאם להמלצת בית המשפט משכו הנתבעות בחודש אוגוסט 2016 את בקשת רשות הערעור.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

9. בחודש יולי 2013 הוגשה לבית המשפט המחוזי - מרכז בלוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה נמנעה, כביכול, מלפרסם באתר האינטרנט שלה מידע מלא בקשר לסכומי הביטוח שישולמו למבוטחים כפיצוי כאשר הניתוח מומן על ידי גורם אחר שאינו המבטח, וזאת כביכול בניגוד להוראות חוזר הממונה "פירוט תגמולי ביטוח בתוכניות לביטוח בריאות" ובמטרה, לכאורה, להפחית את סכומי תגמולי הביטוח המגיעים למבוטחים על פי הפוליסות. הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מסתכם בסכום של כ- 35 מיליוני ש"ח. בחודש מרס 2016 הוגש הסכם פשרה לאישור בית המשפט. בחודש יוני 2016 הוגש הסכם פשרה מתוקן לאישורו של בית המשפט בהתאם להערות בית המשפט. בחודש ספטמבר 2016 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה לפיה הוא אינו מתנגד להסדר הפשרה ומותיר את ההכרעה לאישורו בידי בית המשפט. במסגרת עמדתו העיר היועץ המשפטי לממשלה מספר הערות בנוגע לנוסח ההסדר. בחודש ינואר 2017 מינה בית המשפט בודק להסדר הפשרה.
10. בחודש אוקטובר 2013 הוגשה לבית המשפט המחוזי - מרכז בלוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה המאוחדת הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל ביטוח נמנעה, כביכול, מלשלם למבוטחים שביצעו ניתוחים במימון מלא או חלקי של קופת החולים שלהם פיצוי בשיעור מחצית מהסכום שנחסך לה מעלות המלאה של הניתוח בשל השתתפות קופת החולים. הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מסתכם בסכום של כ- 14 מיליוני ש"ח. בחודש מרס 2016 הוגש הסכם פשרה לאישור בית המשפט. בחודש יוני 2016 הוגש הסכם פשרה מתוקן לאישורו של בית המשפט בהתאם להערות בית המשפט. בחודש ספטמבר 2016 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה לפיה הוא אינו מתנגד להסדר הפשרה ומותיר את ההכרעה לאישורו בידי בית המשפט. במסגרת עמדתו העיר היועץ המשפטי לממשלה מספר הערות בנוגע לנוסח ההסדר. בחודש ינואר 2017 מינה בית המשפט בודק להסדר הפשרה.
11. בחודש אפריל 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") ("דקלה"). עניינה של התובענה בטענה, כי דקלה משלמת, כביכול, את תגמולי הביטוח למבוטחים בפוליסת ביטוח בריאות קבוצתית "מושלם לעובד גמלאים" של גמלאי קופ"ח כללית ובני משפחותיהם ("הפוליסה"), בהתאם למדד הידוע בתחילת החודש ולא לפי המדד הידוע במועד התשלום בניגוד להוראות הדין ("העילה הראשונה") וכן כי דקלה העלתה, כביכול, למבוטחים בפוליסה את דמי הביטוח, כביכול, ללא כל ביסוס ובניגוד כביכול להוראות הפוליסה והדין ("העילה השנייה"). הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מסתכם בסכום של כ- 21.5 מיליוני ש"ח (סך של כ- 19 מיליוני ש"ח ביחס לעילה הראשונה וסך של כ- 2.5 מיליוני ש"ח ביחס לעילה השנייה).
12. בחודש אפריל 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה, בין היתר, בטענה, כי החברה משלמת למבוטחים בפוליסת ביטוח אובדן כושר עבודה וסיעוד משתתפת ברווחים מסוג "חיונית" (להלן: "הפוליסה") סכום פיצוי חודשי (המורכב מ"פיצוי חודשי" ו- "יתרת הבונוס"), המחושב, לכאורה, בניגוד להוראות הפוליסה וכן כי החברה אינה משלמת, לכאורה, למבוטחים בפוליסה את הבונוס שהצטבר להם עד למועד תשלום הפיצוי החודשי הראשון על פי הפוליסה. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם לסכום של כ- 381 מיליוני ש"ח.
13. בחודש יוני 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") ("דקלה"). עניינה של התובענה בטענה, כי בהתאם להוראות פוליסת הביטוח הסיעודי הקבוצתית לחברי שירותי בריאות כללית "סיעודי מושלם פלוס" (להלן: "הפוליסה") דקלה אינה משלמת למבוטחים, המצויים במצב סיעודי, תגמולי ביטוח בגין הימים בהם היו מאושפזים בבית חולים כללי או שיקומי וכי ימים אלו אינם נכללים במניין הימים לחישוב תקופת ההמתנה הקבועה בפוליסה, וזאת, כביכול, בניגוד להוראות הממונה ולהוראות הדין. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג, מסתכם, להערכת התובעת, לסכום של כ- 35 מיליוני ש"ח. בית המשפט העביר את הבקשה לקבלת עמדת הממונה ביחס למחלוקות נשוא הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש ינואר 2016 הוגשה עמדת הממונה במסגרתה הובהר כי אין בהגדרת מקרה הביטוח בפוליסה משום הפרה של הוראות רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון וכי הפוליסה מושא הבקשה אושרה באופן פרטני על ידי רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

14. בחודש יוני 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד שש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות קובעות סכומי ביטוח בפוליסות לביטוח חיים הנדרשות לצורך הלוואת משכנתא, על בסיס נתונים שאינם מבוססים על מסלול המשכנתא והריבית כפי שנקבעו על ידי הבנק המלווה, ולתקופות ביטוח בהן לא מתבצע עדכון סכומי הביטוח בהתאם ליתרת סכום המשכנתא. כתוצאה מכך, הנתבעות גובות, לכאורה, דמי ביטוח הגבוהים מדמי הביטוח שהיו צריכים להיות מחושבים בהתאם ליתרת המשכנתא בבנקים המלווים ובכך הנתבעות, כביכול, מטעות את מבוטחיהן ופועלות בניגוד להוראות הדין. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג כנגד החברה, מסתכם לסכום של כ- 88 מיליוני ש"ח וסכום של כ- 1,182 מיליוני ש"ח כנגד כלל הנתבעות. בית המשפט העביר את הבקשה לקבלת עמדת הממונה בשאלות העולות מבקשת האישור. הממונה העביר את שאלות בית המשפט להתייחסות המפקח על הבנקים. ביום 23 במרס 2016 הוגשה עמדת הממונה אשר ככלל תומכת בעמדת הנתבעות, וקובעת כי אין הסדרה רגולטורית המקימה חובה על חברות הביטוח לעדכן מיוזמתן, מעת לעת, את הסכום המבוטח בפוליסה וכי חברת הביטוח אינה רשאית לערוך שינויים בתנאי חוזה הביטוח ובכלל זה בסכום הביטוח, ללא קבלת הוראה מפורשת מצד המבוטח. הצדדים מנהלים הליך גישור.

15. בחודש יולי 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי - מחוז מרכז בלוד בקשה לאישור תביעה כתובענה ייצוגית נגד הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ ונגד ארבע חברות מנהלות אחרות של קרנות פנסיה (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מעלות את דמי הניהול, המשולמים על ידי עמיתים בקרנות פנסיה מתוך החיסכון שהצטבר (יתרה צבורה), לשיעור המקסימלי המותר על פי הדין, במועד בו העמיתים הופכים לפנסיונרים, מקבלים גמלת זקנה והם אינם יכולים עוד לנייד את החיסכון הפנסיוני שלהם. באופן כזה, הנתבעות, כביכול, מפעילות את זכותן החוזית, המוקנית להן על פי הוראות תקנון קרן הפנסיה, באופן פסול, חסר תום לב ובניגוד להוראות הדין. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג, מסתכם, להערכת התובעות, לסכום של כ- 48 מיליוני ש"ח כנגד כלל הנתבעות. בית המשפט העביר את הבקשה לקבלת עמדת הממונה בשאלות העולות מבקשת האישור.

16. בחודש נובמבר 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי - מחוז מרכז בלוד בקשה לאישור תביעה כתובענה ייצוגית נגד החברה וסטנדרט ביטוחים בע"מ וכן נגד חברת ביטוח נוספת וסוכנות ביטוח נוספת (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי במקרים בהם מחזיקי כרטיסי אשראי של ישראלכרט וכאל מתקשרים למוקד המכירות של חברות הביטוח הנתבעות, על מנת להפעיל פוליסה לביטוח נסיעות לחו"ל, אותה הם זכאים לקבל ללא עלות ("הפוליסה הבסיסית"), הנתבעות משווקות להן, כביכול, "הרחבות" או "תוספות" לפוליסה הבסיסית, כאשר למעשה, נמכרות להם, כביכול, פוליסות מדף מלאות המקנות כיסוי מן השקל הראשון וכוללות כיסויים חופפים לכיסויים הכלולים בפוליסה הבסיסית. זאת, בעלות מלאה וללא הפחתת שוויה של הפוליסה הבסיסית. בכך, לטענת התובעים, בין היתר, מטעות הנתבעות, לכאורה, את המבוטחים, מפרות את חובות הגילוי, פועלות בניגוד להוראות הדין ועושות עושר ולא במשפט. בהתאם לתובענה, הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג מסתכם, להערכת התובעים, לסכום כולל של כ- 270 מיליוני ש"ח. הצדדים מנהלים הליך גישור.

17. בחודש מאי 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד חמש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות נמנעות, כביכול, מלשלם תגמולי ביטוח בגין רכיב המע"מ החל על עלות התיקון במקרים שבהם הנזק לא תוקן בפועל. זאת, כביכול, בניגוד להוראות הדין ותוך עשיית עושר ולא במשפט. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג נגד החברה מסתכם להערכת התובעים לסכום כולל של כ- 136 מיליוני ש"ח ולסך כולל של כ- 489.5 מיליוני ש"ח כנגד כלל הנתבעות בפסק דינו מיום 20 בפברואר 2017 הורה בית המשפט המחוזי מרכז-לוד על מחיקת התובענה נגד החברה ונגד ארבע חברות ביטוח נוספות. בחודש מרס 2017 הוגש על-ידי התובעים ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון.

18. בחודש יוני 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה וחברת ביטוח נוספת (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות גובות, כביכול, פרמיות ביטוח הכוללות "תוספת סיכון" הנובעת מאופי עבודתם של המבוטחים, גם בתקופות בהן המבוטחים אינם עובדים. זאת, כביכול, בין היתר, בניגוד להוראות הדין, תוך עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה, הפרת חוזה, אי גילוי נאות והטעיה. התובע אינו מעריך את הנזק הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

19. בחודש אוגוסט 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") ("דקלה"). עניינה של התובענה בטענה, כי בעת יישוב תביעות בביטוח סיעודי, מפצלת דקלה, כביכול, לצורך בחינת קיומו של מקרה הביטוח, את פעולות היומיום לחלקי גוף, תוך בחינה כמותית דווקנית של יכולת המבוטח לבצע כל אחת מן הפעולות. זאת, באופן המרוקן, כביכול, מתוכן את חוזרי הממונה, אשר על פיהם עליה לבצע, כביכול, בחינה מהותית של יכולת זו, ובניגוד לעמדת הממונה בנושא זה מחודש ינואר 2015. בכך מפרה דקלה, לטענת התובעת, את הוראות פוליסת הביטוח, מתארת תיאור מטעה את עסקת הביטוח, עושה עושר ולא במשפט ומפרה חובה חקוקה. נזקה האישי הנטען של התובעת מוערך בסך של כ- 59,000 ש"ח והנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג, מסתכם, להערכת המבקשת, לסכום של כ- 75.6 מיליוני ש"ח.
20. בחודש ספטמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") ("דקלה") ונגד שלוש חברות ביטוח אחרות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות אימצו, כביכול, עמדה פרשנית לפיה לצורך הכרה במבוטח במסגרת בירור תביעת סיעוד כמי שמתקיים לגביו מצב של "אי שליטה על סוגרים", על מצב זה להיות תוצאה של מחלה או ליקוי אורולוגיים או גסטרואנטרולוגיים בלבד. זאת, כביכול, בניגוד להוראות פוליסות הביטוח. התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג, אך הם מעריכים אותו במאות מיליוני שקלים.
21. בחודש ספטמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ ונגד 4 חברות נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות הפרו, כביכול, את חובות הנאמנות שהן חבות כלפי העמיתים בקופות הגמל שבניהולן בכך שתיגמלו את סוכני הביטוח בעמלות בשיעור הנגזר מדמי הניהול, הנגבים על-ידיהן מן העמיתים ובכך תיגמלו את הסוכנים בסכום הגדל ככל שגדלים דמי הניהול ובטענה כי הנתבעות, עשו, כביכול, עושר ולא במשפט בכך שיצרו, כביכול, מנגנון שמטרתו להעלות את דמי הניהול לטובת הסוכנים והחברות המנהלות. התובעים מעריכים את הנזק לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בסך של כ- 300 מיליוני ש"ח לשנה מאז שנת 2008 ובסך הכל כ- 2 מיליארד ש"ח.
22. בחודש ספטמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מפצה מבוטחים, שעברו ניתוח בבית חולים ציבורי בסכום השווה ל- 25% בלבד משכר מנתח הסכם של החברה בעוד שלפי הוראות הפוליסה, עליה לפצותם, לכאורה, בסכום השווה ל- 50% משכר מנתח הסכם בגין הניתוח הרלבנטי. בכך, מפרה החברה, לטענת התובע, את הוראות הפוליסה, פועלת ברשלנות, בחוסר תום לב והטעיה ומפרה את הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981. התובע מעריך את הנזק לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בסך של כ- 13.1 מיליוני ש"ח.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

23. בחודש נובמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד מדנס סוכנות לביטוח בע"מ (להלן: "מדנס") (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות התקשרו בהסכם בלעדיות לטווח ארוך בקשר לפוליסות ביטוח אחריות מקצועית רפואית לפיו התחייבה החברה לבטח אך ורק מבוטחים שיופנו על ידי מדנס ולהפנות למדנס כל סוכן ביטוח אחר, שיפנה אליה, לשם עריכת הביטוח דרכה, ומדנס התחייבה לערוך ביטוח אחריות מקצועית רפואית עבור לקוחותיה, אך ורק אצל החברה. בכך, התקשרו הנתבעות, לטענת התובעים בהסדר כובל, הפרו חובה חקוקה, ניצלו את מעמדן המונופוליסטי לרעה באופן העלול להפחית או לפגוע בתחרות, הפרו את חוק ההגבלים העסקיים, עשו עושר ולא במשפט, נהגו ברשלנות והפרו את חובות האמון, הגילוי והזהירות המוטלות על סוכן ביטוח. התובעים מעריכים את גובה הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בסכום של למעלה מ- 300 מיליוני ש"ח. בחודש דצמבר 2016 מונה על-ידי בית המשפט בודק מטעם בית המשפט על מנת לבחון האם הרווחיות התפעולית של הנתבעות בתחום ביטוחי האחריות המקצועית לעוסקים במקצועות הרפואה והפרה-רפואה בשנים הרלבנטיות (2009-2015) היא רווחיות חריגה. בחודש יולי 2017 הוגשה חוות דעת הבודק לבית המשפט ולפיה, להערכת הבודק שיעור הרווחיות המשותפת של החברה ומדנס בשנים 2009 – 2015 אינו יכול להיחשב כחריג כלפי מעלה לא בהשוואה לרווחיות של חברות ביטוח אחרות בישראל הפועלות בתחום ביטוחי האחריות המקצועית ולא בהשוואה לרווחיות של חברות ביטוח במדינות ההשוואה בארה"ב ובאוסטרליה הפועלות בתחום ביטוחי האחריות המקצועית הרפואית.

24. בחודש נובמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") ("דקלה") ונגד שירותי בריאות כללית ("כללית") (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בפוליסת הביטוח הסיעודי הקבוצתית לחברי שירותי בריאות כללית "סיעודי מושלם פלוס" (להלן: "הפוליסה"). לטענת התובע, במקרים בהם קיים מעבר מתקופת זכאות אחת ("תקופת הזכאות הראשונה"), לתקופת זכאות אחרת, בה זכאי המבוטח לתגמולי ביטוח מופחתיים ביחס לתקופת הזכאות הראשונה ("תקופת הזכאות השנייה"), וכאשר המעבר בין תקופות הזכאות נעשה לאחר ה-1 לחודש קלנדרי, משולמים לו תגמולי ביטוח על פי הסכום המופחתי, עבור כל החודש בו נעשה המעבר כאמור. כך, שלטענת התובע נגרעים ממנו תגמולי ביטוח, בגובה ההפרש שבין תגמולי הביטוח בגין התקופה הראשונה לבין תגמולי הביטוח בגין התקופה השנייה כפול החלק היחסי של החודש בגינו הוא זכאי לתגמולי הביטוח בגין התקופה הראשונה. עוד טוען התובע כי לחברי הקבוצה ששרדו את מלוא תקופת הזכאות המצטברות לא שולמו כלל תגמולי ביטוח עבור החלק היחסי החסר מהחודש הקלנדארי הראשון לזכאותם וכי הם זכאים לקבלת תגמולי ביטוח בגין אותו חלק יחסי של החודש. בכך עושה דקלה, לטענת התובע, עושר ולא במשפט, מפרה את הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א - 1981, את הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981 ואת הוראות פוליסת הביטוח. נזקו האישי הנטען של התובע מוערך בסך של 540 ש"ח והנזק הכולל המוערך הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם, להערכת התובע, לסכום של כ- 60 מיליוני ש"ח. בחודש נובמבר 2016 הוגשה על ידי התובע בקשה למתן פסק דין חלקי בבקשה לאישור. בחודש מרס 2017 דחה בית המשפט את בקשת התובע למתן פסק דין חלקי בבקשה לאישור.

25. בחודש נובמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד חברת ביטוח נוספת (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מפחיתות, כביכול, מסכומי הנזק הנתבעים על-ידי צד שלישי עקב רשלנותו של מבוטח, סכומים שונים באופן שרירותי. זאת, כביכול, בנימוק כללי של "רשלנות תורמת" של הצד השלישי ללא הנמקה, כנדרש בהוראות הדין. בכך, מפרות הנתבעות, לטענת התובעים, את הוראות הדין, לרבות חוזרי הממונה, מפרות חובה חקוקה, פועלות בחוסר תום לב, ועושות עושר ולא במשפט. התובעים מעריכים, כי גובה הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג עולה על 3 מיליוני ש"ח ביחס לכל אחת מהנתבעות.

26. בחודש ינואר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מחייבת את מבוטחיה בביטוח שיניים לעבור צילומי רנטגן, אשר מטרתם לבדוק, כי הרופא המטפל ביצע את הטיפול נשוא תביעתו של המבוטח. זאת, כביכול, בניגוד להנחיות משרד הבריאות ותוך פגיעה באוטונומיה של הפרט. התובעת מעריכה, כי גובה הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג הינו כ-200 מיליוני ש"ח.

27. בחודש פברואר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי - מחוז מרכז בלוד תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ ונגד ארבע חברות מנהלות אחרות של קרנות פנסיה (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מתחילות לגבות ממקבלי קצבאות נכות ושאיירים, בעת שהם מתחילים לקבל קצבאות ואינם יכולים עוד לנייד את כספיהם לקרן פנסיה אחרת, דמי ניהול בשיעור המקסימלי המותר על פי הדין, מבלי שניתנת להם הודעה מראש על כך. זאת, תוך הפרה, כביכול, של חובת הגילוי היזום המוטלת עליהן, של חובות חקוקות, ושל חובות הנאמנות השליחות והזהירות ותוך ניצול לרעה ושימוש בחוסר תום לב בזכות חוזית, עשיית עושר ולא במשפט והתנהלות קרטליסטית. התובעת אינה מכמתת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג, אולם היא מעריכה אותו באומדן ראשוני בכמיליארד ש"ח כנגד כלל הנתבעות.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

28. בחודש פברואר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי עמדתה של החברה הינה שפוליסת ביטוח מקיף לכלי רכב מסוג מונית אינה מכסה ירידת ערך, לרבות ירידת ערך הנגרמת כתוצאה ממקרה ביטוח, זאת, כביכול, בניגוד להוראות הפוליסה, וכי בכך מפרה החברה את ההסכם בינה לבין מבוטחיה, עושה עושר ולא במשפט, ומפרה את החובות המוגברות החלות עליה כחברת ביטוח ובכלל זה מטעה את לקוחותיה. התובע מעריך את גובה הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ-10 מיליוני ש"ח. בחודש מרס 2017 אישר בית המשפט את בקשת התובע לתיקון הגדרת הקבוצה כך שתכלול מבוטחים שרכשו פוליסה לכלי רכב כבד או מסחרי מעל 3.5 טון (לרבות מוניות) ולא רק מבוטחים שרכשו פוליסת ביטוח לרכב מסוג מונית.
29. בחודש פברואר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ ("הראל פנסיה"). עניינה של התובענה בטענה, כי הראל פנסיה גובה, כביכול, מעמיתיה, המבצעים הפקדות חד פעמיות לקרן הפנסיה, כספים, בגין ביטוח לסיכונים נכות וביטוח למקרה מוות בגין תקופה שכבר חלפה ביום הגביה, וכאשר ידוע, כי הסיכון בגינו נגבו הכספים לא התממש ולא יכול עוד להתממש. בכך, מפרה הראל פנסיה, לטענת התובע, את הוראות חוק חוזה ביטוח, תשמ"א - 1981, הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א - 1981, את חובת הגילוי היזום ואת חוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג - 1973, וכן עושה היא, לטענת התובע, עושר ולא במשפט, ומנצלת את חוסר ניסיונם של עמיתיה. נזקו האישי הנטען של התובע מוערך בסך של כ-826 ש"ח והנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם, להערכת התובע, לסכום של כ-5.58 מיליוני ש"ח. בחודש מרס 2017 הורה בית המשפט על העברת הדיון לבית הדין האזורי לעבודה.
30. בחודש מרס 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה משלמת, כביכול, למוטבים של מבוטחים בביטוח חיים, כספים מכוח פוליסות ביטוח חיים, כשהם צמודים, החל מן המועד בו נודע לה על פטירתו של המבוטח, למדד המחירים לצרכן ולא למדד ההשקעות הרלבנטי למסלול ההשקעה שבחר המבוטח. בכך, טוענת התובעת, מפרה החברה את ההסכם בינה לבין מבוטחיה, עושה עושר ולא במשפט, מפרה חובה חקוקה ומפרה את חובת הגילוי היזום. נזקה האישי הנטען של התובעת מוערך בסך של 33,729 ש"ח. התובעת אינה מכמתת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג, אולם היא מעריכה אותו בעשרות מיליוני שקלים. בחודש פברואר 2017 העביר בית המשפט את הבקשה לקבלת עמדת הממונה בשאלות העולות מבקשת האישור. בחודש מאי 2017 הגיש הממונה את עמדתו, לפיה כספי חסכון פנסיוני המשולמים למוטבים בעקבות מוות בתקופת העבודה אינם תגמולי ביטוח ולא חל עליהם סעיף 28 לחוק חוזה הביטוח ועל החברה להצמיד מעתה ואילך את כספי החיסכון הפנסיוני למדד ההשקעות גם בתקופה שלאחר מות מבוטח ועד להעברת הכספים למוטבים. עוד ציין הממונה כי לשיטתו לא מתקיימת במקרה דנן עילת עשיית עושר ולא במשפט.
31. בחודש אפריל 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה כי, החברה דוחה תביעות לתשלום תגמולי ביטוח בגין נכות ממחלה ו/או מתאונה, בטענה כי תביעות אלו מתיישנות לאחר שלוש שנים מיום קרות מקרה הביטוח, וזאת בניגוד, כביכול, לחוק חוזה הביטוח התשמ"א - 1981 (תיקון 6), לפיו תקופת ההתיישנות לתשלום תגמולי ביטוח בגין עילת תביעה שהינה נכות ממחלה או מתאונה נמנית מהיום שקמה למבוטח זכות לתבוע תגמולי ביטוח לפי תנאי חוזה הביטוח. בכך, לטענת התובעת, מפרה החברה חובה חקוקה, עושה עושר ולא במשפט, אינה נוהגת בתום לב בקיום חוזה ומטעה את ציבור מבוטחיה. התובעת מעריכה את גובה הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג ב 416 מיליוני ש"ח. הצדדים מנהלים הליך גישור.
32. בחודש יוני 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מפרה את חובתה לשלם הפרשי הצמדה כדין בגין תגמולי ביטוח המשולמים על ידה בענף ביטוחי הבריאות, בגין התקופה שבין מועד קרות מקרה הביטוח לבין מועד תשלום תגמולי הביטוח. בכך, לטענת התובע, מפרה החברה את הוראות הדין, מפרה חוזה, פועלת ברשלנות ועושה עושר ולא במשפט. התובע מעריך את גובה הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בסכום של כ-4 מיליוני ש"ח. בחודש מרס 2017 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם, בין היתר, כי החברה תתרום, בהתאם לדוח הבודק שימונה לבחינת הסכם הפשרה, 70% מסך הפרשי הצמדה בגין התקופה הראשונה כהגדרתם בהסכם הפשרה ו-100% מסך הפרשי הצמדה בגין התקופה השנייה כהגדרתם בהסכם הפשרה. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט. בחודש יוני 2017 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה ביחס להסדר הפשרה במסגרתה העיר היועץ המשפטי לממשלה מספר הערות בנוגע לנוסח ההסדר. בחודש יולי 2017 הורה בית המשפט על מינוי בודק להסכם הפשרה.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

33. בחודש יוני 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד חברת ביטוח נוספת (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות גובות ממבוטחיהן בביטוחי נסיעות לחו"ל פרמיות ביטוח בגין יממות שלמות, על אף שבחלקים מאותן יממות לא קיים, לטענת התובעים, סיכון ביטוחי נוכח שהותן של המבוטח בישראל. הוראות אלו מהוות לטענת התובעים משום תניות מקפחות בחוזה אחיד ובהתנהלותן זו מפרות הנתבעות, לטענת התובעים, את הוראות חוק חוזה הביטוח ועושות עושר ולא במשפט. התובעים מעריכים את גובה הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בעשרות ואף מאות מיליוני ש"ח.
34. בחודש יוני 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה גובה, כביכול, בפוליסות ביטוח חיים דמי ביטוח שכוללים תוספת "תת שנתיות" מבלי שתוספת זו צוינה באופן מפורש בפוליסה. בכך מפרה החברה, לטענת התובע, את הוראות הפוליסה, את הנחיות הממונה, את הוראות חוק הסדרת הלוואות חוץ-בנקאיות, ואת חובת הגילוי וחובת ההגינות. כן טוען התובע, כי בהתנהלותה זו החברה נוהגת שלא בתום לב, מטעה את ציבור מבוטחיה ופוגעת באוטונומיה שלהם. התובע מעריך את הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ- 294 מיליוני ש"ח.
35. בחודש יוני 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה, נגד הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ברשות שוק ההון במשרד האוצר ("הממונה על שוק ההון") ונגד שתי חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה, בטענה, כי פוליסות הביטוח הסיעודי הקבוצתיות, שמכרו הנתבעות, אשר כללו תנאי המאפשר להן לסיימן באופן חד צדדי, היו, כביכול, מוצר פגום, אשר הנתבעות ידעו או היה עליהן לדעת, כי הוא פגום, וכי עקב ביטולן של פוליסות אלו נותרו המבוטחים בהן ללא פוליסות לביטוח סייעודי. בכך טוענים המבקשים, הפרו הנתבעות, כביכול, חובות חקוקות, פעלו בחוסר תום לב, תוך הטעיית המבוטחים, הפרו את חובת הגילוי לצרכנים והפרו את חובת הזהירות. עוד טוענים המבקשים, כי הממונה על שוק ההון אפשר לנתבעות למכור פוליסות אלו ונמנע מלבטלן, וכי בכך פעל באופן רשלני ונמנע מביצוע תפקידו. התובעים מעריכים את הנזק הכולל, אשר נגרם לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בכ-7 מיליארד ש"ח.
36. בחודש אוגוסט 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ ("הראל פנסיה"). עניינה של התובענה בטענה, כי הראל פנסיה גובה, כביכול, מעמיתיה, בנוסף לדמי הניהול, תשלום בגין רכיב הוצאות ניהול השקעות (רכיב הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), אשר גבייתו מותרת על פי דין, ללא הוראה חוזית המאפשרת לה לגבותו. בכך, מפרה הראל פנסיה, לטענת התובע, את הוראות תקנון קרן הפנסיה ואת חובות האמון והגילוי המוגברות החלות עליה, פועלת בחוסר תום לב במשא ומתן ומוסרת תיאור מטעה ללקוחותיה. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם, להערכת התובע, לסכום של כ- 132 מיליוני ש"ח.
37. בחודש ספטמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה גובה, כביכול, מבעלי פוליסת החיסכון "הראל מגוון השקעות אישי" תשלום בגין רכיב "הוצאות ניהול השקעות", אשר גבייתו מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתנאי הפוליסה המתירה לה לגבותו. בכך, מפרה החברה, לטענת התובע, את הוראות הפוליסה הפרה יסודית, מפרה את חובת הנאמנות החלה עליה ומטעה את מבוטחיה. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ- 27.8 מיליוני ש"ח.
38. בחודש ספטמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות גובות, כביכול, מן המבוטחים, פרמיות גבוהות בגין פוליסות ביטוח בריאות הכוללות כיסויים אשר למבוטחים אין, לכאורה, צורך בהם משום שהם מחזיקים בביטוח בריאות משלים של קופת החולים אליה הם משתייכים. בנוסף, טוענים התובעים, כי הנתבעות אינן מגלות למבוטחים, כי מדובר, כביכול, בכיסויים מיותרים, ו/או מתנות שירות בשירות שכן הן אינן מאפשרות למבוטחים לרכוש פוליסה מצומצמת הכוללת רק כיסויים שאינם כלולים בביטוחי הבריאות המשלימים של קופות החולים, ובכך יוצרות מצב של כפל ביטוחי. בכך, טוענים התובעים, הנתבעות מפרות את חובת תום הלב המוגברת החלה עליהן, מפרות חובה חקוקה, מפרות את הוראות הדין, מפרות הסכם, מטעות את מבוטחיהן ועושות עושר ולא במשפט. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג כנגד החברה, מסתכם לסכום של כ- 2.2 מיליארד ש"ח, וכנגד כלל הנתבעות לסכום של כ- 4.45 מיליארד ש"ח.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

39. בחודש ספטמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה אינה מגלה, לכאורה, באתר האינטרנט שלה מידע מלא ומדויק אודות תקרות סכומי השיפוי המגיעים למבוטחיה בביטוחי בריאות בגין הוצאות ניתוחים המכוסים בפוליסות ביטוח הבריאות המשווקות על ידה. זאת, טוענת התובעת, במטרה להפחית את סכומי השיפוי המגיעים למבוטחיה. בכך, טוענת התובעת, החברה מפרה חוזה, מפרה את הוראות הממונה, נמנעת מלתת גילוי נאות של סכומי השיפוי המגיעים למבוטחים ופועלת בתרמית. התובעת מעריכה את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בלפחות 20 מיליוני ש"ח. בחודש יוני 2017 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה במסגרתו הוסכם אופן חישוב סכום תגמולי הביטוח לחברי הקבוצה שיגישו, לאחר מועד אישור ההסדר, תביעת ביטוח לחברה לשיפוי בגין הוצאות ניתוח שיעברו וכן מנגנון השלמת סכומי תגמולי ביטוח לחברי קבוצה, אשר קיבלו שיפוי כאמור בעבר. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור בית המשפט.

40. בחודש אוקטובר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה לא גילתה, כביכול, למבוטחיה, אשר רכשו פוליסת ביטוח סיעודי בפרמיה משתנה מהי הפרמיה, שתיגבה מהם החל מגיל 65 וזאת עד לדיווח השנתי בגין שנת 2015 ועל אף, שלטענת התובעת, בגיל 65 מתייקרת הפרמיה בפוליסה זו במאות אחוזים. בכך, טוענת התובעת, החברה מפרה חובה חקוקה, מפרה את חובת הגילוי, מפרה הסכם, פועלת בחוסר תום לב, עושה עושר ולא במשפט ופועלת ברשלנות. עוד טוענת התובעת, כי חיוב מבוטחים בתשלום פרמיות עתידיות על פי תעריפים שאינם ידועים להם הינו תנאי מקפח בחוזה אחיד. התובעת אינה מכמתת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג כנגד החברה, אולם היא מעריכה אותו במיליוני שקלים. בחודש יולי 2017 אישר בית המשפט את בקשת התובעת לתקן את בקשת האישור כך שתתייחס גם לטענה לפיה החברה לא הציגה, לכאורה, בפני מבוטחיה טרם מועד הצטרפותם את הפרמיה שתשולם על ידם החל מגיל 65 על אף שהיא מחויבת לעשות כן על פי חוזר הממונה. בחודש אוגוסט 2017 הוגשה בקשה מתוקנת לאישור תובענה כייצוגית. עניינה של הבקשה המתוקנת בטענה כי החברה לא הציגה, לכאורה, למבוטחיה בפוליסת ביטוח סיעודי בפרמיה משתנה את הפרמיה שתשולם על ידם מגיל 65 ואילך טרם הצטרפותם לביטוח במסגרת טופס ההצטרפות ו/או במסמך התנאים הכלליים.

41. בחודש אוקטובר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה, נגד חברת ביטוח נוספת ונגד חברת ש.ח.ר נזקי צנרת בע"מ ("חברת ש.ח.ר") (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי בקרות אירוע ביטוחי של נזקי נזילה, חברות הביטוח הנתבעות גובות, כביכול, ממבוטחיהן, שלא כדין, דמי השתתפות עצמית בשיעור הגבוה מהשיעור המקסימלי הקבוע בפוליסות הביטוח שלהן. בכך מפרות הנתבעות, לטענת התובעים, את הוראות פוליסות הביטוח, עושות עושר ולא במשפט, פועלות ברשלנות ומטעות את מבוטחיהן. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג ביחס לחברה בכ-8.39 מיליוני ש"ח.

42. בחודש אוקטובר 2016 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ ("קחצ"ק"). עניינה של התובענה בטענה, כי קחצ"ק גובה, כביכול, מהעמיתים בקרן, הוצאות ניהול השקעות, אשר גביתן מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתקנון הקרן המתירה לה לגבות. בכך, פועלת קחצ"ק, לטענת התובע, בניגוד להוראות הדין ולחובת הנאמנות המיוחדת החלה עליה. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ-30.1 מיליוני ש"ח.

43. בחודש נובמבר 2016 הומצאה לחברה בקשה מתוקנת לאישור תובענה כייצוגית נגד החברה, נגד כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "כלל ביטוח") ונגד עמותת גמלאי קרן פנסיה "נתיב" דרום ומרכז ("עמותת גמלאי נתיב"), אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז במסגרת בקשה לאישור תובענה כייצוגית, המתנהלת החל מחודש מאי 2015 נגד כלל ביטוח ועמותת גמלאי נתיב. עניינה של התובענה בטענה, כי כלל ביטוח ביטלה באופן חד צדדי ולא כדין את פוליסת ביטוח החיים הקבוצתית לגמלאי עמותת קרן פנסיה "נתיב" דרום ומרכז, בטענה כי הפוליסה אינה רווחית. צירופה של החברה לבקשת האישור מתבקש, לטענת התובע, נוכח תפקידה של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ ("הראל פנסיה"), ביחד עם עמותת גמלאי נתיב, לגבות מחברי העמותה את דמי הביטוח החודשיים ונוכח עמדתה של הראל פנסיה, כי לא ניתנו לה הרשאות חברי העמותה לגביית סכומים גבוהים יותר מקצבותיהם. התובע מעריך את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ-90 מיליוני ש"ח.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

44. בחודש נובמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד ארבע חברות ביטוח נוספות (להלן: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי בפוליסות ביטוח חיים אגב הלוואה לדויר, בהן מסלול ההלוואה הינו כזה שבו קרן ההלוואה מוחזרת בסוף התקופה, הנתבעות אינן משלמות, כביכול, למבוטחים, בעת קרות מקרה ביטוח, את מלוא יתרת חוב ההלוואה לדויר, אלא חלק ממנו בלבד. בכך מפרות הנתבעות, לטענת התובעים, את חובת הגילוי החלה עליהן, מטעות את מבוטחיהן, מפרות את חוק חוזה הביטוח, מפרות חובה חקוקה, פועלות ברשלנות, מפרות את הוראות פוליסת הביטוח ופועלות בחוסר תום לב. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג ביחס לכל אחת מהנתבעות בכ- 15 מיליוני ש"ח ואת הנזק הכולל הנתבע במסגרת התובענה בסך של 75 מיליוני ש"ח.

45. בחודש נובמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה גובה, כביכול, ממבוטחים, אשר סווגו כמעשנים במועד רכישת פוליסת ביטוחי חיים (ריסק) וחדלו לעשן למשך למעלה משנתיים, פרמיות ביתר ואינה מייצעת אותם על זכותם להפחתה משמעותית בפרמיות הביטוח במקרה של הפסקת עישון למשך למעלה משנתיים. בכך, מפרה החברה, לטענת התובע, את חוק חוזה הביטוח, תשמ"א – 1981 ואת תנאי פוליסת הביטוח. נזקו האישי הנתבע של התובע הינו כ- 800 ש"ח והוא מצייך, כי אין ביכולתו להעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג.

46. בחודש דצמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת, הראל פנסיה וגמל בע"מ. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל פנסיה וגמל מעלה, כביכול, את דמי הניהול הנגבים מעמיתיה בקרן הפנסיה המקיפה מבלי שניתנת להם על כך הודעה כדין, וכי היא גובה מהם, כביכול, בעת הפקדת כספיהם בקרן הפנסיה הכללית עקב הפקדה מצטברת בקרן הפנסיה המקיפה העולה על התקרה הקבועה לכך בחוק, דמי ניהול בשיעור העולה על שיעור דמי הניהול שלהם בקרן הפנסיה המקיפה, מבלי שניתנת להם הודעה על כך. נזקו האישי הנתבע של התובע מוערך בכ- 265 ש"ח והוא מצייך, כי אין ביכולתו להעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. הדיון בבקשת האישור הועבר לבית הדין לעבודה.

47. בחודש דצמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מפחיתה, לכאורה, שלא כדין, את תשלום דמי הביטוח למבוטחים בפוליסת נכות מתאונה בגין מקרי ביטוח שעניינם נכות בגפיים, עיניים ואוזניים על יסוד טבלת שיעורי נכויות הקבועה בפוליסת הביטוח, השונה מטבלת שיעורי הנכויות שבתקנות הביטוח הלאומי ועל יסוד נוסחת התאמה הקבועה בפוליסה הביטוח. נזקו האישי הנתבע של התובע הינו כ- 12,500 ש"ח והוא מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ- 100 מיליוני ש"ח.

תובענות שהוגשו בתקופת הדוח

48. בחודש ינואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה אינה מגלה (לא בעצמה ולא באמצעות סוכני הביטוח מטעמה) למבוטחיה בביטוח רכב, אשר עומדים לחצות מדרגת גיל או וותק נהיגה במהלך תקופת הביטוח, כי באפשרותם לעדכן את גיל הנהג או את וותק הנהיגה ולקבל החזר פרמיה, וכי כתוצאה מכך משלמים מבוטחיה הנ"ל פרמיה ביתר נוכח העדר עדכון הפרמיה במהלך תקופת הביטוח בעקבות שינוי מדרגת הגיל או הוותק. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג לכל הפחות בכ- 12.25 מיליוני ש"ח.

49. בחודש פברואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד החברה הבת, הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן יחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות גובות תשלומים שונים בגין הקמת הלוואות ו/או הטיפול בהן וזאת לכאורה, בניגוד להוראות הדין, בהיעדר הרשאה חוקית ובניגוד לעמדת המאסדר. התובעת מעריכה את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בכ- 5.9 מיליוני ש"ח.

50. בחודש פברואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב (המחלקה לעניינים כלכליים) תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה הבת, הראל פנסיה וגמל בע"מ ונגד חברה מנהלת נוספת (להלן יחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות גובות מעמיתיהן, אשר נוטלים מהן הלוואות, תשלומים שונים בגין טיפול באותן הלוואות וזאת, לכאורה, בניגוד להוראות הדין ולעמדת הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בכ- 44.75 מיליוני ש"ח. בהחלטתו מחודש אפריל 2017 קבע בית המשפט כי למחלקה הכלכלית אין סמכות עניינית לדון בבקשת האישור וכי התובענה תישמע כהליך אזרחי.

51. בחודש מרס 2017 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה הבת, הראל פנסיה וגמל בע"מ ("הראל פנסיה וגמל"). עניינה של התובענה בטענה, כי הראל פנסיה וגמל גבתה עד סוף שנת 2015, כביכול, מהמעמיתים בקופת הגמל הראל עוצמה תעוז, הוצאות ניהול השקעות, אשר גבייתן מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתקנון קופת הגמל, אשר התירה לה לגבותן. התובעת מעריכה את הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בכ- 127.1 מיליוני ש"ח.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות שהוגשו בתקופת הדוח (המשך)

52. בחודש אפריל 2017 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד כלל פנסיה וגמל בע"מ (להלן יחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות גובות דמי ביטוח בגין פוליסות ביטוח חיים מעמיתיהם ומבוטחיהם המנוחים לאחר פטירתם, וזאת בניגוד להוראות חוק חוזה הביטוח. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בגין התקופה בגינה הם מבקשים לנהל את התובענה בכ- 14 מיליוני ש"ח בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיוחדת.

53. בחודש אפריל 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי בעת החלפת רכב, החברה מזכה, לכאורה, את מבוטחיה בפוליסות ביטוח רכב רכוש, בסכומי דמי ביטוח נמוכים מהסכומים להם הם זכאים, לכאורה, בהתאם להוראות פוליסת הביטוח התקנית והדין. נזקו האישי הנתבע של התובע מוערך בכ- 1,265 ש"ח והוא מציין, כי אין ביכולתו להעריך את הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג.

54. בחודש מאי 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד שתי חברות ביטוח נוספות (להלן יחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה בטענה, כי במסגרת פוליסות הביטוח המשווקות על-ידי הנתבעות במסגרת מכרז ביטוח הרכב לעובדי המדינה של אגף החשב הכללי במשרד האוצר, מתעלמות, לכאורה, הנתבעות מהעבר הביטוחי של המבוטחים לצורך חישוב פרמיית הביטוח בביטוח רכב מקיף וכי פרמיית הביטוח של חברי הקבוצה מגלמת, לפיכך, לכאורה, סיכון גבוה יותר שאינו רלבנטי לחברי הקבוצה, דבר המוביל לכך שפרמיית הביטוח הנקבעת להם גבוהה מזו שהיה עליהם לשלם נוכח עברם הביטוחי. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בכ- 155 מיליוני ש"ח.

55. בחודש מאי 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה דוחה, כביכול, תביעות ביטוח המוגשות אליה במסגרת פוליסות ביטוח שיניים קבוצתיות בגין בדיקות אבחון תקופתיות, בנימוק שאינן נכללות בתנאי הביטוח, על אף שבפועל, בדיקות אלו נכללות, לכאורה, במסגרת פוליסת הביטוח. התובע מעריך את הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ- 42.8 מיליוני ש"ח.

טבלה מסכמת:

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות נגד החברה ו/או החברות המאוחדות, כפי שצוינו על-ידי התובעים בכתבי הטענות שהוגשו מטעמם. מובהר, כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על-ידי החברה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי.

סוג	כמות תביעות	הסכום הנתבע באלפי ש"ח
תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:		
צוין סכום המתייחס לחברה ו/או לחברות מאוחדות	5	930,365
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה ו/או לחברות מאוחדות	1	225,000
לא צוין סכום התביעה	1	
בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:		
צוין סכום המתייחס לחברה ו/או לחברות מאוחדות	29	4,497,594
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה ו/או לחברות מאוחדות	9	10,847,000
לא צוין סכום התביעה	10	
תביעות מהותיות אחרות		
	1	15,605

הטבלה אינה כוללת את התביעה ובקשה לאישורה כתביעה נגזרת, כמפורט בסעיף ב(2) להלן (התחייבויות תלויות אחרות), לא צוין בה סכום תביעה ספציפי כלפי החברה.

סכום ההפרשה הכולל עבור התביעות שהוגשו כנגד החברה כמפורט לעיל מסתכם בכ- 94 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2016 כ- 72 מיליוני ש"ח).

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות אחרות

1. בחודש יוני 2004 הוגשה תביעה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב ובקשה לאישורה כתביעה נגזרת כנגד החברה המאוחדת, ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ (להלן: ידידים), יושב הראש לשעבר ומנכ"ל ידידים לשעבר וכנגד חברה מאוחדת נוספת, הראל שירותי ניהול קרנות פנסיה (1987) בע"מ, שהינה בעלת שליטה בידידים (להלן: "הנתבעים"), על ידי בעלי מניות המיעוט בלעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ, חברת בת של ידידים (להלן: לעתיד) בסכום של 15,605 אלפי ש"ח. עניינה של התביעה הינו פיצוי עתידית קופת פנסיה בע"מ (להלן: עתידית), קרן פנסיה בניהול לעתיד, בגין שימוש במשאבים שונים של עתידית, כגון: שימוש בתשתית התפעול ובמוניטין, שימוש בקניינה של עתידית, בגין נטילת קרן פנסיה ממשיכה ואובדן רווחים. בנוסף תובעים התובעים תמלוגים בסך של 3,177 אלפי ש"ח במסגרת התביעה האישית שלהם. ביום 29 ביולי 2010 לאחר שנערכו חקירות והוגשו סיכומים בכתב במסגרת הבקשה לאישור התביעה הנגזרת, נתקבלה על-ידי בית המשפט וניתנה לתובעים האפשרות לתבוע את הנתבעים בשם לעתיד בגין זכויות שלטענתם זכאית להן לעתיד. ביום 24 באוגוסט 2015 דחה בית המשפט את טענות התובעים בעניין התביעה הנגזרת וקבע כי הם מנועים מלטעון לעניין הזכויות הנובעות מהקמת קרן הפנסיה החדשה וכי לעתיד איננה זכאית לפיצוי בגין שימוש במשאביה של עתידית לצורך הקמת הקרן החדשה. בית המשפט קיבל את תביעתם האישית של התובעים לקבלת תמלוגים. במהלך החודשים ספטמבר-דצמבר 2015 העבירה לעתיד לתובעים את הסכומים המשקפים להערכתה את מלוא הסכום אותו היא חייבת לתובעים בהתאם להוראות פסק הדין, אולם התובעים טוענים כי הסכום שהועבר אינו מהווה את הסך הסופי לו הם זכאים בהתאם לפסק הדין. בהתאם לכך, מונה מומחה מטעם בית המשפט לצורך הכרעה בסוגיות הכספיות שבמחלוקת. עיקר המחלוקת שבין הצדדים הינה לעניין הריביות שיש להוסיף על סכום הקרן. במסגרת פגישה שהתקיימה עם המומחה שמונה נתגלעו מחלוקות נוספות בין הצדדים. בהתאם לכך הוגשה בקשה לבית המשפט מטעם התובעים במסגרתה ביקשו כי המומחה יתייחס גם לסוגיית העמלות בגינה קיימת מחלוקת. לאחר שהתקיים דיון בעניין הגיעו הצדדים להסכמה לפיה המומחה יבדוק גם את עניין העמלות ובעניין הריבית התבקש בית המשפט ליתן החלטה במחלוקת שבין הצדדים. ביום 22 באוגוסט 2016 ניתנה החלטת בית המשפט, המקבלת את עמדת הנתבעים, כי הריבית לפיה יבצע המומחה את הבדיקה ויערוך את תחשיב התמלוגים היא הריבית בגין איחור בהעברת כספים מהמערכת הבנקאית. בכל הנוגע לתביעה האישית, ביום 3.1.2017 הוגשה לבית המשפט חוות דעת חלקית של המומחה מטעם בית המשפט, בנושא התמלוגים ובנושא שכר הדירקטורים. בעקבות הכרעת המומחה בנושאים האמורים שולם סכום העומד על 322,356 ש"ח לתובעים. המומחה טרם השלים את חוות דעתו בנושא העמלות אשר הצדדים הגיעו להסכמה כי הוא ידון בעניין זה גם כן. ביום 25 במאי 2017 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי בעניין מתווה הבדיקה של המומחה בסוגיית העמלות ובסיומו הוסכם בין הצדדים על מתווה להשלמת חוות דעתו. בנוסף, ביום 28 באוקטובר 2015 הגישו התובעים לבית המשפט העליון הודעת ערעור על פסק הדין בתביעה הנגזרת, במסגרתה מבקשים התובעים לבטל את פסק הדין ולקבל את התביעה הנגזרת ולחילופין להשיב את התיק לבית המשפט המחוזי על מנת שידון בשאלת גובה הנזק. הטיפול בתביעה הנגזרת, עוכב גם הוא על ידי בית המשפט העליון עד למועד שנקבע כאמור לעיל.

2. בחודש פברואר 2014 הוגשה לבית משפט המחוזי - המחלקה הכלכלית בתל אביב תביעה ובקשה לאישורה כתביעה נגזרת נגד החברה, נגד ארבע חברות ביטוח נוספות ונגד שירותי בריאות כללית אשר הדיון בה אוחד עם תביעה ובקשה באותו עניין, אשר הוגשה בחודש מרס 2014 נגד החברה, נגד ארבע חברות ביטוח נוספות ונגד מכבי שירותי בריאות (שירותי בריאות כללית ומכבי שירותי בריאות, להלן - "קופות החולים"). הבקשות להכיר בתובענות כתביעות נגזרות, לאחר שתוקנו בהתאם לבקשה, אשר נתקבלה על-ידי בית המשפט הינן בטענה שקופות החולים נמנעו, כביכול, מלמצות את זכות ההשתתפות העומדת להן מכוח הדין, כלפי חברות הביטוח בגין הוצאות שהוציאה במסגרת תוכנית שירותי הבריאות הנוספים ("שב"ן"), ביחס לאותם מקרים בהם קיימת, כביכול, חפיפת חבויות בין השב"ן לבין פוליסות ביטוחי הבריאות הנמכרות על ידי חברות הביטוח וכן בגין הוצאות שהוציאו קופות החולים במסגרת השירותים שניתנו על ידן מכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד - 1994 ("הסל הבסיסי"), ביחס לאותם מקרים בהם קיימת, כביכול, חפיפת חבויות בין הסל הבסיסי לבין פוליסות ביטוחי הבריאות הנמכרות על ידי חברות הביטוח. לטענת התובעים עיקר החפיפה הינה בגין ביצוע ניתוחים (בחירת מנתח וכל העלויות הנלוות לכך) וכן בגין ייעוץ רפואי. הבקשות הוגשו לאחר שקופות החולים הבהירו לתובעים, בעקבות פנייתם אליהן, כי הן מסרבות להגיש תובענה כאמור נגד חברות הביטוח, לאחר שהסבירו לתובעים, כי אין יסוד לתובענה הן מבחינת הוראות הדין והן מבחינת אחרות, ולכן כל עוד לא שונו הוראות הדין הקיימות אין מקום לתובענה. התובעים מעריכים את סכום התביעה נגד כלל חברות הביטוח הנתבעות בסך של כ- 5.2 מיליארדי ש"ח. להערכת הנהלת החברה, בהתבסס על חוות דעת של יועציה המשפטיים, סיכויי הבקשה לאישור כנגזרת להידחות גבוהים מהסיכויים לקבלתה, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תובענה זו. בית המשפט העביר את הבקשה לקבלת עמדת היועץ המשפטי בסוגיות המועלות בבקשת האישור שתתייחס לעמדת משרד האוצר, הממונה ומשרד הבריאות. בחודש מרס 2016 הגיש היועץ המשפטי לממשלה עמדתו בבקשה לאישור התביעה הנגזרת, לפיה, אין לשיטתו לחברי קופת חולים זכות להגיש תביעה נגזרת בשמה, וכי גם לגופם של דברים אין מקום לשיטתו לאשר את הבקשה להגשת תביעה נגזרת ממספר טעמים, ובהם העובדה שנוכח המורכבות הכרוכה בהגשת וניהולן של תביעות השיבוב אין לומר שהחלטותיהן של קופות החולים שלא להגיש תביעות במקרים של כפל ביטוח הינן החלטות לא סבירות מבחינה כלכלית, ציבורית ומשפטית, קל וחומר בנסיבות שבהן הממשלה בוחנת אפשרות לקבוע, במידת הצורך, וככל שימצא, לאחר גיבוש התשתית העובדתית הנדרשת, כי יש לכך הצדקה, הסדר שיבוב סטאטוטורי. עוד מבהיר היועץ המשפטי לממשלה בעמדתו, כי בכל מקרה, אין מקום לדעת המדינה לשקול יצירת הסדר שיבוב בין הסל הציבורי לבין הביטוח המסחרי או בינו לבין השב"ן.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ג. תביעות שהגיעו לסיומן בתקופת הדוח

1. בחודש יוני 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז-לוד תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד חברת ש.ח.ר. נזקי צנרת בע"מ ("חברת ש.ח.ר.") (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה היה בטענה, כי נגבים, כביכול, ממבוטחיה של החברה בפוליסות ביטוח מבנה, בגין תיקון נזקי מים, מלוא דמי ההשתתפות העצמית, גם במקרים בהם עלות התיקון בפועל נמוכה מסכום ההשתתפות העצמית. בכך מפרות הנתבעות, לטענת התובע, את הוראות חוק חוזה הביטוח, תשמ"א - 1981, פועלות בחוסר תום לב בקיום חוזה, עושות עושר ולא במשפט ומפרות חובה חקוקה. בחודש בינואר 2017 אישר בית המשפט המחוזי מרכז-לוד את בקשתו של המבקש, במהלך דיון שהתקיים בפניו, להסתלק מבקשת האישור.
2. בחודש אוגוסט 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה היה בטענה, כי מבוטחיה של החברה, אשר רכשו כיסוי ברות ביטוח נסיעות לחו"ל, המקנה להם את האפשרות לרכוש ביטוח נסיעות לחו"ל ללא צורך בהצהרת בריאות חדשה, נדרשים, כביכול, להצהיר אודות מצבם הרפואי בעת הפעלתה של פוליסת ביטוח הנסיעות לחו"ל. בכך, טוען התובע, החברה מטעה את מבוטחיה, מנצלת את מצוקת הצרכן, מפרה את חובת הגילוי ואת חובתה לקיים חוזה בתום לב, עושה עושר ולא במשפט, מפרה את חוק חוזה הביטוח, תשמ"א - 1981, מפרה חובה חקוקה, פוגעת באוטונומיה של הרצון החופשי, ופועלת ברשלנות ובתרמית. בחודש פברואר 2017 אישר בית המשפט את הבקשה המוסכמת להסתלקות המבקש מבקשת האישור נגד החברה במסגרת בקשת ההסתלקות התחייבה החברה להוסיף אפשרות למימוש הרחבת ברות הביטוח באמצעות אתר האינטרנט שלה וכן לשלוח למבוטחים הרלבנטיים מידע אודות זכאותם למימוש ברות הביטוח במסגרת הדיווח השנתי הנשלח אליהם.
3. בחודש דצמבר 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד 6 חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה היה בטענה, כי במסגרת רפורמה שנעשתה בשנת 2007 בענף רישוי רכב על ידי משרד התחבורה, תוקנו תקנות התעבורה, תשמ"א - 1961, אשר במסגרתן שונה סיווגם של רכבי הפנאי-שטח והמיני-וואנים ("כלי הרכב") לכלי רכב פרטיים. לטענת התובעים, הנתבעות בחרו להמשיך ולהגדיר את כלי הרכב ככלי רכב מסחריים, כל זאת כביכול, בניגוד להוראות הדין. בנוסף נטען, כי ביחס לרכבים שייצרו לאחר כניסת הרפורמה לתוקף, כלומר שנת 2008 ומעלה שינו הנתבעות את התנהלותן וכלי רכב אלו מבוטחים על ידן ככלי רכב פרטיים, ובזאת, כביכול, הנתבעות יוצרות הפליה. לטענת התובעים, באמצעות סיווג כלי הרכב על ידי הנתבעות ככלי רכב מסחריים, וזאת על אף שכלי הרכב מסווגים על ידי משרד התחבורה כרכבים פרטיים (M-1), הנתבעות גובות, לכאורה, פרמיות ביטוח הגבוהות מפרמיות הביטוח המקבילות לכלי רכב פרטיים. בחודש אפריל 2017 דחה בית המשפט המחוזי מרכז את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.
4. בחודש ינואר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה היה בטענה, כי בעוד שהחברה מבטיחה בהצעת ביטוח לרוכשי רכב מסוג פגיו וסיטרוואן באמצעות לוביט סוכנות לביטוח (1997) בע"מ, כי בקרות נזק תאוונתי, רכבם יתוקן בחלפים מקוריים חדשים בלבד חלף החלקים שניזוקו, בפועל, בקרות מקרה ביטוח, החברה מפעילה שמאי חוץ מבלי לחייב אותו ואת מוסך ההסדר לפעול על פי הוראות הפוליסה, כך שהשמאי קובע אילו תיקונים ייעשו בחלפים מקוריים ואילו תיקונים יבוצעו על דרך של תיקון חלקים שניזוקו. בכך מקטינה החברה, לטענת התובע, את ערך הנוק הגולמי, כך ששיעור הנזק, המחושב באחוזים משווי הרכב המבוטח נמוך משיעור הנזק האמיתי. בכך, מפרה החברה, לטענת התובע, את הוראות חוק חוזה הביטוח, תשמ"א - 1981 ואת הוראות חוזה הביטוח, פועלת בחוסר תום לב ועושה עושר ולא במשפט. בחודש מרס 2017 הודיעו הצדדים לבית המשפט כי בעקבות המלצת בית המשפט הסכימו לסיים את ההליך בדרך של הסתלקות מבקשת האישור במסגרת תיווסף הבהרה הן במסמכיה העתידיים של לוביט והן בפוליסות הביטוח העתידיות, כי החלפת החלקים לחלקים חדשים ומקוריים מותנית באישור שמאי להחלפת החלק. בחודש מאי 2017 אישר בית המשפט את הסתלקות המבקש בתנאים שהוסכמו בין הצדדים והורה על מחיקת בקשת האישור.
5. בחודש אוגוסט 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד קרן הגמלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ ("קג"מ"), עמיתים - קרנות הפנסיה הוותיקות ("עמיתים") וישראל שחר סוכנות לביטוח (MIA) - סוכנות לביטוח פנסיוני (2010) בע"מ (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה היה בטענה, כי נגבית, כביכול, מהמבוטחים בפוליסה לביטוח חיים קבוצתי לחברי ארגון מקבלי גימלה מקג"מ, פרמיה עודפת ביחס לפוליסת הביטוח, פרמיה ללא כיסוי ביטוחי ופרמיה יקרה בעשרות אחוזים ביחס לפוליסות ביטוח חיים אחרות. זאת, בעוד שבתקנון הקרן לא מוזכרת גביית פרמיות ביטוח לאלמנ/נה והנתבעות נמנעות מלהציג את פוליסת הביטוח המקורית עליה חתמה המבקשת. בכך טענה התובעת, הפרו, כביכול, הנתבעות חובה חקוקה, הפרו את חובת הגילוי המוגברת החלה עליהן, עשו עושר ולא במשפט והטעו את מבוטחיהן. בחודש מאי 2017 אישר בית המשפט המחוזי מרכז-לוד את הודעת ההסתלקות של המבקשת, אשר ניתנה במהלך דיון שהתקיים בפניו, והורה על מחיקת הבקשה לאישור התביעה כייצוגית.

באור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ד. תביעות שהגיעו לסיימן לאחר תקופת הדוח

1. בחודש יולי 2008 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב נגד החברה תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית. עניינה של התובענה היה בטענה, כי החברה נמנעת, כביכול, מלשלם ו/או לשפות את מבוטחיה בגין הנזק שנגרם לאמצעי המיגון שהותקן ברכב במקרה של אובדן גמור או אובדן גמור להלכה או גניבה, ומחתימה את המבוטחים, בניגוד, כביכול, להוראות הממונה, על כתב סילוק. לטענת התובע, בכך החברה מתעשרת על חשבון המבוטח ומפרה חובה חקוקה. בחודש אוקטובר 2016 הוגש לאישור בית המשפט הסכם פשרה בתובענה, במסגרתו הוסכם, בין היתר, כי החברה תשלם, בגין העבר, לחברי הקבוצה הזכאים, כהגדרתם בהסכם הפשרה, סך השווה לחמישים אחוז (50%) מעלות אמצעי המיגון הרלבנטי (כהגדרתו בהסכם הפשרה) בניכוי פחת ובתוספת הפרשי ריבית והצמדה למדד המחירים לצרכן, מיום תשלום תגמולי הביטוח ועד למועד העברת התשלום. סכום זה ישולם לחברי הקבוצה הרלוונטיים, אשר יפנו לחברה בעקבות פנייה שתבצע לחברי הקבוצה המאושרת. ככל שיתברר כי הסכום הכולל לתשלום נמוך מהסכום המינימאלי שייקבע על ידי מומחה שימונה על-ידי בית המשפט, יוגדל הסכום שיקבל כל אחד מחברי הקבוצה שפנו לחברה, וכן יבוצע, במידת הצורך, מנגנון איתור מבוטחים נוסף. יתרתו של סכום הפיצוי המינימאלי, כאמור, אשר לא תשולם לחברי הקבוצה, תיתרם בהתאם להוראות הסכם הפשרה. בנוסף, הוסדר במסגרת הסכם הפשרה אופן ההתנהלות בעתיד ביחס לאמצעי המיגון במקרה של אובדן גמור, כהגדרתו בהסכם הפשרה. בחודש מאי 2017 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה לפיה הוא אינו מתנגד להסדר הפשרה. במסגרת עמדתו העיר היועץ המשפטי לממשלה מספר הערות. בחודש יולי 2017 אישר בית המשפט את הסכם הפשרה.
2. בחודש אפריל 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי- מרכז בלוד, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה היה בטענה כי החברה אינה מעניקה למבוטחים בפוליסת ביטוח בריאות מסוג גילוי מחלות קשות (להלן: "הפוליסה") כיסוי ביטוחי במקרה של גילוי המחלה הספציפית בה חלתה התובעת, על אף שלטענתה פרשנות ראויה של הפוליסה הייתה צריכה, כביכול, להוביל למסקנה, כי יש ליתן כיסוי ביטוחי במקרה כאמור (אף שהמחלה מוחרגת בהתאם לתנאי הפוליסה). בחודש אוגוסט 2017 דחה בית המשפט המחוזי מרכז את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.
3. בחודש ספטמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה ונגד דקלה סוכנות לביטוח בע"מ (בשמה הקודם "דקלה חברה לביטוח בע"מ") ("דקלה") ונגד שתי חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"). עניינה של התובענה היה בטענה, כי הנתבעות גובות, כביכול, דמי ביטוח מלאים ממבוטחים שהינם חיילי מילואים, גם כאשר הם מצויים במהלך שירות מילואים, על אף שאינן מספקות להם, כביכול, כיסוי ביטוחי מלא בתקופה זו, אלא כיסוי ביטוחי חלקי וחסר, ששוויו נמוך משמעותית מדמי הביטוח הנגבים מהם. בהתנהלות זו עושות הנתבעות, לטענת התובעים, עושר ולא במשפט, מפרות חובה חקוקה, ומפרות את חובת הגילוי היזום המוטלת עליהן. עוד טענו התובעים, כי ההוראות המגבילות את הכיסוי הביטוחי בתקופת שירות המילואים מבלי להפחית את דמי הביטוח בתקופה זו מהוות משום תנאי מקפח בחוזה אחיד, וכי הן עומדות בניגוד לציפייה הסבירה של המבוטחים. בחודש יוני 2017 הוגשה לבית המשפט בקשה משותפת ומוסכמת להסתלקות המבקשים מבקשת האישור נגד הנתבעות, במסגרתה התחייבו הנתבעות לתקן או להבהיר, על פי העניין וככל שהדבר נדרש, את נוסחי פוליסות הביטוח הרלוונטיות שלהן, בכל הנוגע להחרגת מקרי ביטוח שאירעו במהלך שירות מילואים. בחודש אוגוסט 2017 אישר בית המשפט את הסתלקות המבקשים מבקשות האישור כייצוגיות, הורה על מחיקתן ועל דחיית תביעותיהם האישיות של המבקשים.

באור 8 - ניהול ודרישות הון

4. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה והחברות הבנות שהינן חברות ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימאלי הנדרש ממבטח) התשנ"ח-1998 (להלן: "תקנות ההון") והנחיות הממונה:

ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 30 ביוני 2017	
EMI	הראל ביטוח	EMI	הראל ביטוח
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
79,652	5,702,567	74,113	5,627,292
436,811	4,071,946	422,719	4,205,069
-	350,517	-	350,526
436,811	4,422,463	422,719	4,555,595
-	145,145	-	90,843
-	1,825,894	-	2,080,508
-	1,971,039	-	2,171,351
-	741,040	-	744,898
-	2,712,079	-	2,916,249
436,811	7,134,542	422,719	7,471,844
357,159	1,431,975	348,606	1,844,552

הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות הממונה (א)
הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
הון ראשוני

הון ראשוני בסיסי
הון ראשוני מורכב
סה"כ הון ראשוני
הון משני
הון משני נחות (ב)
הון משני מורכב (ג)
סה"כ הון משני
הון שלישוני מורכב

סך ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון
עודף ליום הדוח

אירועים לאחר תאריך הדוח

-	(30,182)	-	-
-	250,100	-	-
(25,000)	-	-	-
332,159	1,651,893	348,606	1,844,552

התכלות הון משני
הרחבת הון משני מורכב לאחר תאריך הדוח
חלוקת דיבידנד
עודף בהתחשב באירועים לאחר תאריך הדוח*

ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 30 ביוני 2017	
EMI	הראל ביטוח	EMI	הראל ביטוח
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
79,652	744,944	74,113	778,995
-	352,840	-	118,507
-	40,997	-	39,800
-	1,395,557	-	1,433,871
-	85,859	-	91,744
-	310,703	-	314,758
-	1,657,588	-	1,725,605
-	837,109	-	837,898
-	(194,036)	-	(192,119)
-	408,834	-	428,686
-	62,172	-	49,547
79,652	5,702,567	74,113	5,627,292

א. הסכום הנדרש כולל, בין היתר, דרישות הון בגין:
פעילות בביטוח כללי
פעילות בביטוח סיעודי **
דרישות הון בגין תוכניות מבטיחות תשואה
נכסי השקעה ונכסים אחרים (ד)
סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי
סיכונים תפעוליים
הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות ואשפוז
השקעה בחברות מנהלות מאוחדות, מבטחים וערבויות
הקלה בדרישות ההון בגין עלות רכישת קופות גמל
סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים (ה)
נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון (ו)
סך כל הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות

* התוספת, הנכללת בחישוב ההון הנדרש מהחברה בשל יתרת הפרש המקורי המיוחס לחברות המנהלות וקופות הגמל, לצורך חלוקת דיבידנד, מסתכמת לסך של כ- 92 מיליוני ש"ח וכ-95 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2017 וליום 31 בדצמבר 2016, בהתאמה.

** ראה גם באור 9(2).

באור 8 - ניהול ודרישות הון (המשך)

1. (המשך)
 - ב. כולל כתבי התחייבות נדחים בסך של 205,009 אלפי ש"ח שהונפקו עד ליום 31 בדצמבר 2006 והמהווים הון משני נחות.
 - ג. לעניין הנפקת אגרות חוב אשר תמורתן משמשת כהון מורכב של החברה, ראה באור 6.
 - ד. לעניין אישור הממונה לשימוש במודל פנימי לדירוג אשראי ראה באור 35(3) לדוחות השנתיים.
 - ה. דרישת הון בשיעור של 0.17% מהסכום בסיכון בשייר עצמי, אך לא פחות מהדרישה ביום ההעברה. דרישת ההון בחברה הינה בסכום שלא יפחת מ-190 מיליוני ש"ח.
 - ו. כולל נכס לא מוכר בסכום זניח בגין חריגה פאסיבית מתקנות השקעה.
5. החל מיום 1 בינואר 2016, מוזגה הפעילות הביטוחית של דקלה לתוך החברה. החל מאותו מועד, חדלה דקלה מלהיות מבטח, שינתה את שמה לשם דקלה סוכנות לביטוח בע"מ, היא פועלת בהתאם לרשיון סוכנות ביטוח ובהתאם לא קיימות לה דרישות הון. למיזוג כאמור, השפעה חיובית על דרישות ההון של הראל ביטוח בסך של כ-80 מיליוני ש"ח. בנוסף לאמור, כחלק מהעברת הפעילות הביטוחית של דקלה להראל ביטוח, הועבר להראל ביטוח כתב התחייבות נדחה בסך של כ-100 מיליוני ש"ח, אשר משמש כהון משני מורכב בידי הראל ביטוח. בהתאם, קטנו דרישות ההון וגדל ההון המוכר של הראל ביטוח בסכומים כאמור. ביום 1 בינואר 2016 חילקה דקלה דיבידנד בסך של כ-644 מיליוני ש"ח ובאותו המועד הועברו כלל ההתחייבויות הביטוחיות והנכסים העומדים כנגדן להראל ביטוח.
6. בהתאם להיתר לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה במבטחים ובחברות המנהלות, התחייבה החברה להשלים בכל עת את ההון העצמי של חברות הביטוח הנמנות על הגופים המוסדיים שבשליטתה, לרבות בססה, לסכום הקבוע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 או כל תקנה או דין אחר שיבואו במקומן וכן להשלים בכל עת את ההון העצמי של החברות המנהלות של קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבשליטתה, לסכום הקבוע בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) התשכ"ה-1965 או כל תקנה או דין אחר שיבואו במקומן. התחייבות זו היא בלתי הדירה, ותהיה תקפה כל עוד החברה שולטת במישרין או בעקיפין בגופים המוסדיים.
7. ביום 20 במרס 2017 אישר דירקטוריון EMI חלוקת דיבידנד בסך של 25 מיליוני ש"ח, במסלול הירוק (חלוקה ללא צורך באישור מראש מאת רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון, בהתאם להנחיות רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון בנושא חלוקת דיבידנדים על ידי מבטח). החלטת הדירקטוריון התקבלה לאחר שהובאו בחשבון התוצאות הכספיות של EMI ליום 31 בדצמבר 2016, הוצג סכום העודפים הראויים לחלוקה של EMI ליום 31 בדצמבר 2016, ונבחנו עודפי ההון וצרכי ההון של EMI, בהתאם למדיניות ניהול ההון של EMI. הדיבידנד חולק בעין (באמצעות העברת ניירות ערך) ביום 29 במרס 2017.
8. ביום 21 ביוני 2017 אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד במזומן בסך של 250 מיליוני ש"ח. החלטת הדירקטוריון התקבלה לאחר אישור של הפיקוח ולאחר שהובאו בחשבון התוצאות הכספיות של החברה ליום 31 בדצמבר 2016, הוצג סכום העודפים הראויים לחלוקה של החברה ליום 31 בדצמבר 2016, ונבחנו עודפי ההון וצרכי ההון של החברה, ובהתחשב באימוץ הצפוי של סולבנסי 2. הדיבידנד שולם ביום 4 ביולי 2017.

באור 8 - ניהול ודרישות הון (המשך)

9. פרטים בדבר התקדמות ההיערכות ליישום Solvency II :

(1) ביום 1 ביוני 2017 פרסמה רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון חוזר "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (חוזר ביטוח 9-1-2017)("חוזר סולבנסי"). חוזר זה בא לכונן משטר כושר פירעון חדש לחברות ביטוח בישראל, בהתבסס על הוראות הדירקטיבה המכונה "Solvency II", שאומצה על-ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מינואר 2016 בכל המדינות החברות בו. ההוראות המעודכנות מכילות שלושה נספחים כדלהלן: (א) הוראות לעניין מאזן כלכלי (ב) הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח (ג) הוראות לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR) ולעניין סף הון מינימלי (MCR). בהתאם להוראות המעודכנות חברת ביטוח תקיים משטר כושר פירעון כלכלי, וזאת מבלי לגרוע מחובתה לקיים את הוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 והוראות הממונה שניתנו מכוחן, זאת עד לקבלת אישור הממונה שהחברה ביצעה ביקורת על יישום הוראות Solvency II לפי הוראות אלה בדוחות הכספיים השנתיים. בהתאם להוראות המעודכנות, מועד התחילה של משטר כושר פירעון מבוסס Solvency II יהיה ב- 30 ביוני 2017. עם זאת, החוזר קובע תקופת מעבר לפיה במועד התחילה, 30 ביוני 2017, ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח לא יפחת מ-60% מה- SCR והוא יגדל באופן הדרגתי עד לעמידה ב- 100% מה- SCR ב-31 בדצמבר 2024 (להלן "תקופת הפריסה") לפי המדרג כלהלן:

שיעור מינימלי מתוך SCR	הון נדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח בתקופת הפריסה המחושב על בסיס נתוני
60%	30 ביוני 2017
65%	31 בדצמבר 2017
70%	31 בדצמבר 2018 ; 30 ביוני 2019
75%	31 בדצמבר 2019 ; 30 ביוני 2020
80%	31 בדצמבר 2020 ; 30 ביוני 2021
85%	31 בדצמבר 2021 ; 30 ביוני 2022
90%	31 בדצמבר 2022 ; 30 ביוני 2023
95%	31 בדצמבר 2023 ; 30 ביוני 2024
100%	31 בדצמבר 2024 ואילך

בנוסף, במהלך תקופת הפריסה, שיעור הון רובד 2 לא יעלה על 50% מהון נדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח בתקופת הפריסה.

החוזר מגדיר בנוסף ל- SCR סף הון מינימלי נדרש, MCR, אשר לא יפחת מ- 25% מה- SCR ולא יעלה על 45% מה- SCR. כמו כן, נקבע מדרג התערבות פיקוחי, לפיו חברה שלא תעמוד ביחס כושר פירעון נדרש (SCR) או שקיים חשש ממשי לכך שיחס כושר הפירעון שלה יהיה נמוך מהנדרש, תגיש לממונה תוכנית להבטחת עמידתה ביחס כושר פירעון נדרש בתוך 6 חודשים ממועד הגשתה. אם חברת הביטוח לא עמדה בדרישות התוכנית, בהתאם לתנאים המפורטים בחוזר המעודכן, ישקול הממונה התערבות פיקוחית בהתאם לסמכויותיו. חברה שלא עומדת בסף ההון הנדרש (MCR), או שקיים חשש ממשי לכך שלא תעמוד בסף ההון הנדרש, תגיש לאישור הממונה תוכנית להבטחת עמידתה בסף ההון הנדרש בתוך שלושה חודשים ממועד הגשתה. אם חברת הביטוח לא עמדה בדרישות התוכנית, בהתאם לתנאים המפורטים במסמך המעודכן, ינקוט הממונה בצעדי פיקוח בהתאם לסמכויות המוקנות לו בחוק הפיקוח.

באור 8 - ניהול ודרישות הון (המשך)

6. פרטים בדבר התקדמות ההיערכות ליישום Solvency II (המשך):

(2) ביום 2 ביולי 2017 פרסמה רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון חוזר "דיווח לממונה אודות תוצאות חישוב יחס כושר פירעון כלכלי" (חוזר ביטוח 10-1-2017) לפיו עד להסדרת קבצי דיווח ייעודיים מותאמים לישראל, ידווחו חברות ביטוח לממונה את תוצאות יחס כושר פירעון כלכלי לפי חוזר סולבנסי על פי קבצי הדיווח שבהנחיה לביצוע IQIS לשנת 2015 עם התאמות לחוזר סולבנסי. הדיווח יוגש לממונה עד 3 ימי עסקים מיום החתימה על הדוח הכספי לרבעון השני של שנת 2017, או ליום 31 באוגוסט 2017, לפי המוקדם.

הראל ביטוח ביצעה את החישובים ליום 31 בדצמבר 2016 בהתאם לחוזר סולבנסי. נמצא כי לחברה עודפי הון משמעותיים. ניתן לראות את תוצאות החישוב בדוח הדירקטוריון בפרק 5.

החישוב שערכה הראל ביטוח כאמור, אינו מבוקר ואינו סקור. לפי הנחיות הממונה, לצורך היערכות לדיווחים מבוקרים, יוגש לממונה עד ליום 31 בדצמבר 2017, דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר (שאינו מהווה ביקורת או סקירה), שמטרתו, בין היתר, בדיקת התהליך, הבקורות ושלמות הנתונים ששימשו לחישוב שביצעה הראל ביטוח כאמור.

למודל במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה לשינויים במשתני שוק ואחרים לפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד. כמו כן, קיימים גורמים המשפיעים מהותית על תוצאות הדיווח, הטיפול בהם טרם נקבע סופית ונמצא בדיון בין הממונה לבין חברות הביטוח בישראל. חישובי ההון הכלכלי הקיים וההון הנדרש מבוססים על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית הדמוגרפית וההתנהגותית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות.

יודגש כי, חישוב יחס כושר פירעון בהתאם להוראות החדשות, מבוסס על תזרימי מזומנים המופקים ממערכות עזר שונות שאינן חלק אינטגרלי ממערכת החשבונית השוטפת. תזרימים אלו כוללים שורה של הנחות והקצאות תמחיריות אשר טרם הושלמה בחינת רגישותן ותיקופן. בנוסף, החישוב כולל, בין היתר, שורה ארוכה של קורלציות בין הסיכונים השונים. הראל ביטוח בוחנת מערכות המאפשרות בקרה וניתוח אפקטיביים. כמו כן, הוחל בהגדרת תהליכים לצורך הבטחת אפקטיביות הבקרה הפנימית.

החישובים הנדרשים ליחס כושר פירעון בהתאם להוראות החדשות הינם מורכבים ביותר בהיבטים רבים. הכלים הקיימים היום, ובכלל זה המודלים האקטואריים, אינם ערוכים במלואם לחישוב ברמת הפירוט והדיוק הנדרשת להבטחת נאותות הדיווח והבקרה על יחס כושר פירעון. הראל ביטוח ממשיכה להשקיע משאבים במיכון התהליכים התומכים, על מנת לצמצם את החשיפה והפערים בנושא, שהשפעתם אינה ידועה.

בהתאם לכל האמור לעיל, התוצאות יכולות להיות שונות באופן מהותי.

(3) בחודש אוגוסט 2016 פרסם הממונה מכתב למנהלי חברות הביטוח ("המכתב") ובו עדכון לעמדתו בנוגע לחלוקת דיבידנד במסגרת היערכות ליישום משטר כושר פירעון מבוסס Solvency II ("סולבנסי 2"). בהתאם למכתב, חברת ביטוח לא רשאית לחלק דיבידנד אלא אם מתקיימים לגביה שני התנאים כדלקמן –

(א) לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס הון עצמי מוכר להון העצמי הנדרש בשיעור של 115% לפחות, לפי תקנות ההון הקיימות. בחישוב דרישת ההון תתווסף ההפחתה של ההון המזערי הנדרש בשל יתרת ההפרש המקורי המיוחס לחברות המנהלות וקופות הגמל (להלן - "התוספת להון הנדרש")

(ב) אם לאחר ביצוע החלוקה, יחס כושר הפירעון של החברה בהתאם להוראות סולבנסי 2 הינו לפחות בשיעור כדלקמן:

תקופה	יחס כושר פירעון
עד וכולל הדוחות הכספיים בגין 31 בדצמבר 2017	115%
עד וכולל הדוחות הכספיים בגין 31 בדצמבר 2018	120%
החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2019	130%

באור 8 - ניהול ודרישות הון (המשך)

6. פרטים בדבר התקדמות ההיערכות ליישום Solvency II (המשך):

כמו כן, במסגרת המסמכים המפורטים במכתב, ימסור המבטח תכנית ניהול הון הכוללת התייחסות נרחבת לאופן היערכות המבטח למשטר כושר פירעון חדש.

במסגרת הדיונים שניהלו חברות הביטוח עם רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הרשות"), נדונה גם סוגיית המגבלה הרגולטורית על חלוקת דיבידנדים של מבטחים. בדיונים אלה נמסר כי הרשות שוקלת הקלה לגבי מגבלות אלה באופן שחלוקת דיבידנדים תותנה בעמידה ביחס כושר פירעון של 100% לפי משטר כושר הפירעון הכלכלי החדש, בחישוב מלא, ללא הפעלת הוראות מעבר לדרישת הון בגין מניות וללא פריסה, במקום המגבלות הכלולות בסעיף (ב) במכתב שפורסם לעניין זה, ובעמידה בעודף הון שיקבע דירקטוריון חברת הביטוח. הרשות טרם פרסמה מכתב מתוקן בנושא זה ובשלב זה לא ניתן להעריך האם ומתי תעשה זאת.

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח

1. שערך נדל"ן לשימוש עצמי

בתקופת הדוח הכירה החברה בגידול בשווי ההון של פריטי נדל"ן בשימוש עצמי בסך של 89 מיליוני ש"ח לפני מס ובסך של כ-62 מיליוני ש"ח לאחר מס. בהתאם למדיניות החשבונאית של החברה המפורטת בביאור 3 לדוחות הכספיים השנתיים, השינוי בשווי ההון כאמור נרשם בהון במסגרת סעיף קרן הערכה מחדש ונזקף לרווח כולל אחר בתקופה.

השווי ההון נקבע על ידי מעריך שווי חיצוני ובלתי תלוי, בעל כישורים וניסיון מתאימים לגבי סוג הנכסים נשואי הערכת השווי ומיקומן.

2. פוליסת סיעוד קבוצתי לחברי שירותי בריאות כללית

תקופת הביטוח הסיעודי הקבוצתי לחברי שירותי בריאות כללית הוארכה עד ליום 31 בדצמבר 2018. ביום 19 ביוני 2017 התקבל מאת הממונה היתר להפעלת תכנית הביטוח הסיעודי שתוקפו עד ליום 31 בדצמבר 2018. דרישות הון חושבו בהתאם.

3. סיום ההתקשרות למתן שירותי תפעול על ידי הראל שירותי ניהול קרנות פנסיה

בחודש פברואר 2017 הסתיימה ההתקשרות למתן שירותי תפעול על ידי הראל שירותי ניהול קרנות פנסיה לבין נתיב קרן הפנסיה של פועלי ועובדי מפעלי משק ההסתדרות בע"מ ("נתיב") בגין שירותי התפעול שניתנים לנתיב בתמורה לדמי ניהול בסך של כ-10 מיליוני ש"ח בשנה. החל מאותו מועד לא תהיה הראל שירותי ניהול קרנות פנסיה זכאית לדמי הניהול כאמור.

4. לעניין חלוקת דיבידנד על-ידי החברה ו-EMI ראה באור 8.

5. חילופי נושאי משרה

א. סיום כהונתו של מר רונן אגסי

ביום 12 בינואר 2017 מר רונן אגסי, אשר כיהן כמנכ"ל הראל השקעות ומנהל הכספים של הראל השקעות, וכן כראש חטיבת כספים ומשאבים של החברה, הודיע לדירקטוריון החברה על רצונו לסיים את כהונתו בקבוצה על מנת לפנות לאתגרים ניהוליים חדשים. מר אגסי סיים את תפקידו בקבוצה ביום 15 באפריל 2017.

ב. מינוי מישל סיבוני כמנכ"ל

מר מישל סיבוני, המכהן כמנכ"ל החברה, שהיא החברה המרכזית בקבוצת הראל, מונה כמנכ"ל הראל השקעות במקום מר אגסי, וזאת בנוסף לתפקידו כמנכ"ל החברה.

יצוין, כי מר סיבוני מכהן כמנכ"ל החברה החל משנת 2009, וכן כיהן כמנכ"ל משותף בהראל השקעות (בנוסף לתפקידו כמנכ"ל הראל ביטוח) משנת 2011 ועד תום שנת 2015, מועד בו הוחלט כי מר סיבוני יתרכז בתפקידו המרכזי כמנכ"ל החברה, וזאת על מנת להוביל מהלך של שינוי אסטרטגי בקבוצה, ועקב כך הפסיק לכהן כמנכ"ל הראל השקעות ומר אגסי מונה למנכ"ל הראל השקעות במקומו (בנוסף לתפקידו האחרים של מר אגסי בקבוצה). כעת, לאחר חלוף כשנה, ולאור הודעת פרישתו של מר אגסי מתפקידו כמנכ"ל הראל השקעות (כמו גם מיתר תפקידיו בחברה), הסכים מר סיבוני לקחת על עצמו שוב גם את תפקיד מנכ"ל הראל השקעות, וזאת ללא כל תמורה נוספת בגין כהונה נוספת זו¹.

¹ בהתאם, לא ישתנה תגמולו של מר סיבוני אם מסיבה כלשהי, יחדל מר סיבוני מלכהן כמנכ"ל הראל השקעות וימשיך בכהונתו כמנכ"ל החברה.

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח (המשך)

ג. מינוי מר אריק פרץ כמנהל כספים של הראל השקעות וכמנהל חטיבת כספים ומשאבים של הראל ביטוח

מר אריק פרץ מונה כמנהל הכספים של הראל השקעות וכן כמנהל חטיבת כספים ומשאבים של החברה. מר פרץ כיהן בשלוש השנים האחרונות כסמנכ"ל כספים ומטה בקבוצת מיטב דש, והחזיק בתפקיד אסטרטגי ובכיר בקבוצה זו. לפני כן שימש כסמנכ"ל בכיר בפסגות, ולפני כן כיהן כסגן בכיר לממונה על הביטוח ושוק ההון במשרד האוצר.

המינויים כאמור נכנסו לתוקף עם סיום כהונתו של מר אגסי בתפקידים אלו, כמפורט בסעיף א לעיל.

ד. ביום 22 ביוני 2017 מר יונתן ברודי החל את כהונתו כאקטואר ממונה ביטוח חיים בהראל ביטוח וזאת בנוסף לכהונתו כאקטואר ממונה בריאות בהראל ביטוח. מר רומן רייזמן, אשר כיהן עד לאותו מועד כאקטואר ממונה ביטוח חיים ממשיך לכהן כאקטואר ועוסק בעיקר בתחום המידע העסקי.

6. עיצום כספי מאת הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון

ביום 28 ביוני 2017 התקבלה הודעה אצל החברה מאת הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, בדבר הטלת עיצום כספי על החברה בסך כולל של כ- 3.4 מיליוני ש"ח. זאת, בעקבות בדיקת רשות שוק ההון בנושא צירוף לביטוח שנערכה במחצית השנייה של שנת 2016. העיצום הוטל בגין 18 מקרי הפרה נקודתית של הוראות חוזר ביטוח 12-1-2015 "צירוף לביטוח".

העיצום הכספי בסכום כאמור הוטל, לאחר שעשה הממונה שימוש בסמכות המוקנית לו על פי דין, והפחית את סכום העיצום בשיעור של 25%, וזאת, בין היתר, לאחר שקבע, כי לא מצא כי בשלוש השנים הקודמות להפרה החברה ביצעה את אותה הפרה וכן כי החברה נקטה פעולות למניעת ההפרה והקטנת הנזק.

7. עדכון הריביות להיוון המשמשות בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות

בשל עלייה בריבית חסרת הסיכון המשמשת לבחינת נאותות העתודות, הקטינה החברה את ההתחייבויות הביטוחיות במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בתקופה של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017. בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017, חלה ירידה בריבית חסרת הסיכון המשמשת לבחינת נאותות העתודות ומנגד חלה עליה בתשואות הגלומות בנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות. בשל כך, הקטינה החברה את ההתחייבויות הביטוחיות במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח.

בשל הירידה בריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר המשמשת לבחינת נאותות העתודות, הופחתו הריביות להיוון בשיעור שנתי ריאלי בשיעור של 0.25% מ-1% ל-0.75% ובהתאם לכך, הגדילה החברה את ההתחייבויות הביטוחיות במגזר ביטוח כללי בסך של כ-8 מיליוני ש"ח לפני מס, וסך של כ-5 מיליוני ש"ח לאחר מס בתקופה של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בסך של כ-8 מיליוני ש"ח לפני מס, וסך של כ-5 מיליוני ש"ח לאחר מס בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017) אשר הקטינו את הרווח ואת הרווח הכולל בסכומים האמורים.

ההשפעה על התוצאות הכספיות מפורטת להלן:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		באלפי ש"ח
	2016	2017	2016	2017	
93,230	92,239	(40,997)	146,236	(87,185)	גידול (קיטון) בעקבות בחינת נאותות העתודות
93,230	92,239	(40,997)	146,236	(87,185)	סה"כ ביטוח חיים
-	-	7,586	-	7,586	ביטוח כללי
93,230	92,239	(33,411)	146,236	(79,599)	סך הכל השפעות הריבית לפני מס
69,651	-	-	-	-	שינוי בשיעור מימוש הגמלא

8. עדכון מדיניות התגמול של הגופים המוסדיים בקבוצה

בחודש מרס 2017, אישרו הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצה, לאחר שאישרה זאת ועדת התגמול של הגופים המוסדיים בקבוצה, עדכונים לא מהותיים למדיניות התגמול של הגופים המוסדיים בקבוצה, ביניהם הצורך בנימוקים מיוחדים במקרה של עדכון השכר השנתי לבעל תפקיד מרכזי, מעל לשיעור ריאלי של 10%.

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח (המשך)

9. מענק לה"ה יאיר המבורגר, גדעון המבורגר ויאב מנור בגין שנת 2016
- ביום 21 ביוני 2017 אישר דירקטוריון החברה האם (בהחלטה שבה לא השתתפו נושאי המשרה שהינם בעלי השליטה) את תוצאות חישוב המענק בגין שנת 2016. בהתאם לחישוב שנערך שולם למר יאיר המבורגר מענק בסך של 393 אלפי ש"ח; למר גדעון המבורגר מענק בסך של 234 אלפי ש"ח; ולמר יואב מנור מענק בסך של 234 אלפי ש"ח.
10. מענק בגין שנת 2016 לנושאי משרה בכירים אחרים
- ביום 21 ביוני 2017 אושרו המענקים הסופיים לנושאי המשרה בחברה ולנושאי המשרה הנכללים בתוכנית התגמול כמפורט בבאור 38 לדוחות השנתיים, וזאת על בסיס הנתונים הסופיים שפורסמו על ידי החברות בקבוצת ההשוואה. לא חלו שינויים מהותיים בין הסכומים שנכללו כאומדן במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2016 לבין הסכומים הסופיים שאושרו.
- ההפרש בין המענק בפועל לעומת הסכומים שנכללו כאומדן נובע הן מפרמטרים אשר היו ניתנים לחישוב סופי רק בחודש מאי 2017 והן בהתחשב בעדכון רוחבי לא מהותי של שיטת חישוב חלק מהמדדים הכלולים בתגמול נושאי המשרה ואשר הוחל משנת 2016 ואילך. השפעת עדכון המדדים כאמור הינה בסך של כ-740 אלפי ש"ח בגין כל נושאי המשרה בחברה (כולל כ-300 אלפי ש"ח בגין מנכ"ל החברה במועד דוח זה). תוספת ההוצאה החשבונאית לעומת ההפרשה בדוחות 2016 בגין כל נושאי המשרה בחברה הינה כ-230 אלפי ש"ח (מתוכם כ-75 אלפי ש"ח בגין מנכ"ל החברה במועד דוח זה).
11. ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה
- פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים חלה על נושאי משרה ודירקטורים בחברה ובחברות הבנות של החברה המכהנים כיום וכן שיכחנו בחברה ו/או בחברות הבנות מעת לעת (לרבות נושאי משרה בחברה או בחברות הבנות הנחשבים לבעלי שליטה או קרוביהם וכן לרבות נושאי משרה שבעל השליטה בחברה עשוי להיחשב כבעל עניין אישי בהענקת כתבי השיפוי להם).
- ועדת התגמול והדירקטוריון אישרו, בהתאם להוראות מדיניות התגמול של החברה, את חידוש פוליסת אחריות דירקטורים ונושאי משרה החל מיום 1 באוקטובר 2016, למשך שנה, כך שסכום הביטוח יעמוד על 180 מיליוני דולר ארה"ב וסכום הפרמיה לא יעלה על 1 מיליוני דולר ארה"ב. ביום 13 במרס 2017 אישרה ועדת התגמול רכישה של רובד נוסף לביטוח דירקטורים ונושאי משרה בסך של 20 מיליוני דולר ארה"ב מעל לסכום הביטוח הקיים והמאושר (כך שסכום הביטוח הכולל עומד על 200 מיליוני דולר ארה"ב). סכום הפרמיה כולל הרובד הנוסף אינו עולה על 1 מיליון דולר ארה"ב.
12. ביום 14 בפברואר 2017 התקיימה אסיפה כללית של החברה בה הוחלט על מינוי מר אודי ניסן כדח"צ בחברה. המינוי נכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2017.
13. מר דוד גרנות סיים את כהונתו ביום 22 במרס 2017, וזאת בהמשך להודעתו לחברה, כי עקב העובדה שמתקרב המועד האחרון שלאחריו לא יוכל לכהן עוד כדח"צ בחברה, הוא עומד להתמנות כדירקטור בתאגידים אחרים.
14. לעניין פרסום תשקיף מדף של הראל הנפקות ראה באור 6.
15. לעניין פרסום מהממונה על נוסח מעודכן של הוראות ליישום משטר כושר פירעון ראה באור 8.
16. לעניין הרחבת כתבי התחייבויות מסדרות ט' ו-י' בתקופת הדוח ראה באור 6.
17. לעניין קבלת אישור רשות המיסים למיזוג הראל גמל והשתלמות בע"מ לתוך הראל פנסיה וגמל בע"מ ראה באור 5.
18. אסיפה כללית שנתיים
- ביום 19 באפריל 2017 התקיימה אסיפה כללית שנתיים, שעל סדר יומה היו הנושאים הבאים: (1) דיון בדוח התקופתי לשנת 2016; (2) מינוי רואה חשבון מבקר לשנת 2017 והסמכת דירקטוריון החברה לקבוע את שכרו; (3) מינוי מחדש של הדירקטורים המכהנים בחברה, אשר אינם דירקטורים חיצוניים, להמשך כהונה כדירקטורים בחברה. האסיפה אישרה את כל הנושאים שהיו על סדר היום.
19. עדכון מדיניות ניהול סיכונים סייבר
- במסגרת יישום חוזר בנושא "ניהול סיכונים סייבר בגופים מוסדיים", אשר פורסם ביום 31 באוגוסט 2016 עודכנה מדיניות אבטחת המידע והותאמה לדרישות הוראות חוזר זה ובהתאם גם שינתה את שמה למדיניות הגנת הסייבר. המדיניות המעודכנת אושרה בדירקטוריון. החברה נערכת ליישום הוראות החוזר במסגרת לוחות הזמנים הקבועים ליישומם.

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח (המשך)

20. בחודש מאי 2017 הוקמה חטיבה עסקית חדשה בחברה, אשר מאגדת תחתיה את חטיבת ביטוחי התעשייה והעסקים, את חטיבת הביטוח הכללי וכן את כל פעילות ביטוחי המשנה של החברה בתחום הביטוח הכללי ("חטיבת הביטוח הכללי החדשה").

בנוסף, חטיבת מימוש הזכויות (התביעות) של החברה פוצלה ליחידות המקצועיות-העסקיות: הטיפול בתביעות הביטוח הכללי הועבר לחטיבת הביטוח הכללי החדשה, והטיפול בתביעות הבריאות והסיעוד הועבר לחטיבת הבריאות.

21. שינוי טכני באופן ההחזקה של בעלי השליטה בהראל השקעות

בעלי השליטה בהראל השקעות, ה"ה יאיר המבורגר, גדעון המבורגר ונורית מנור ("בעלי המניות"), מחזיקים בכ- 49.74% מזכויות ההצבעה בהראל השקעות ובכ- 49.5% מהון המניות המונפק של הראל השקעות. ההחזקה בהראל השקעות נעשתה בעיקרה באמצעות ג.י.ן ייעוץ כלכלי וניהול בע"מ ("ג.י.ן").

ביום 29 בדצמבר 2016 בעלי השליטה בהראל השקעות, מסרו להראל השקעות כי החליטו על ביצוע שינוי מבני באופן החזקתם במניות השליטה בהראל השקעות, אשר הוחזקו באמצעות ג.י.ן, כך שחלף אחזקתם בהראל השקעות באמצעות ג.י.ן. יחזיקו בהראל השקעות באמצעות שותפות מוגבלת בשליטתם ובעלותם המלאה, בה יחזיקו, כשותפים מוגבלים, באמצעות חברות פרטיות בבעלותם המלאה של כל אחד מבעלי השליטה ("השותפות").

לאחר שנתקבלו מלוא האישורים הנדרשים, ובכלל זה היתר הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון וקבלת אישור בית המשפט להעברת מניות החברה המוחזקות על ידי ג.י.ן. לשותפות "ג.י.ן. ייעוץ כלכלי וניהול השקעות 2017 שותפות מוגבלת", הושלם השינוי המבני כאמור ביום 13 ביוני 2017.

כפי שנמסר להראל השקעות, מדובר בשינוי מבנה ארגוני, טכני במהותו, אשר אין בו כדי להשפיע על שערי החזקה או ניהולה של הראל השקעות.

באור 10 - אירועים מהותיים לאחר תקופת הדוח

1. חילופי נושאי משרה

בחודש אוגוסט 2017, הגב' שלומית זק"ש אנגל החלה את כהונתה כמנהלת הכספים של החברה במקומה של הגב' חגית ארגוב אשר הודיעה על רצונה לסיים את תפקידה זה בשל תחושת מיצוי (הגב' ארגוב ממשיכה לכהן בחברה בתפקיד ניהולי בכיר).

2. לאחר תקופת הדוח, חלה ירידה בעקום הריבית חסרת הסיכון. ירידה בשיעורי הריבית עשויה להגדיל את ההתחייבויות הביטוחיות. שינוי כאמור בעקום הריבית עשוי להשפיע לחיוב על שוויים של הנכסים הפיננסיים של הקבוצה באופן שעשוי להפחית את ההשפעה האמורה לעיל. בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשלכות של הירידה בעקום ריבית חסרת הסיכון בתקופה זו על תוצאות הרבעון השלישי לשנת 2017.

הראל חברה לביטוח בע"מ

נספחים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

לכבוד

בעלי המניות של הראל חברה לביטוח בע"מ

רח' אבא הלל 3

רמת-גן

א.ג.נ.,

הנדון: דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים על מידע כספי ביניים נפרד לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 של הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") ליום 30 ביוני 2017 ולתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך ואשר נכלל בנספח א' לדוחות הכספיים של החברה. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי נפרד לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום של נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בחוזר ביטוח 2015-1-15.

סומך חייקין

רואי חשבון

23 באוגוסט 2017

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו")

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - דוחות סולו), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS). המדיניות החשבונאית שפורטה בבאור 3 להלן בדבר עיקרי המדיניות החשבונאית, יושמה בהכנת באור תמציתי זה, למעט המפורט להלן:

- א. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
 ב. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה הוא עיסוקה היחיד.

דוחות על המצב הכספי ביניים

31 בדצמבר	30 ביוני		
2016	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
			נכסים
749,968	738,878	778,636	נכסים בלתי מוחשיים
1,932,384	1,877,005	2,033,654	הוצאות רכישה נדחות
1,196,506	1,175,299	1,299,240	רכוש קבוע
2,144,260	2,017,778	2,136,793	השקעות בחברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
1,411,903	1,369,024	1,422,136	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
1,544,913	1,496,401	1,617,699	נדל"ן להשקעה אחר
4,631,117	4,785,143	4,618,222	נכסי ביטוח משנה
-	42,852	926	נכסי מסים שוטפים
1,268,169	1,510,313	1,233,480	חייבים ויתרות חובה
1,282,753	1,202,198	1,180,974	פרמיה לגבייה
40,181,077	37,570,438	43,832,963	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות
6,548,897	6,661,706	6,840,190	נכסי חוב סחירים
11,638,341	11,010,420	12,460,671	נכסי חוב שאינם סחירים
751,587	726,400	784,207	מניות
1,930,909	1,937,354	2,008,493	אחרות
20,869,734	20,335,880	22,093,561	סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות
1,847,772	1,541,499	1,891,338	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
1,352,919	1,379,201	1,223,397	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
80,413,475	77,041,909	85,363,019	סך כל הנכסים
44,057,841	41,255,636	47,817,312	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

דוחות על המצב הכספי ביניים (המשך)

31 בדצמבר		30 ביוני		
2016	2016	2017		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
				הון והתחייבויות
				הון
868,909	868,909	868,909		הון מניות ופרמיה על מניות
494,394	517,984	522,558		קרנות הון
2,708,643	2,324,655	2,813,602		עודפים
4,071,946	3,711,548	4,205,069		סך כל ההון
				התחייבויות
25,214,478	25,026,887	25,716,056		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
43,566,006	40,591,468	47,182,907		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
713,431	681,431	748,474		התחייבויות מסים נדחים
216,728	244,823	205,265		התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
8,977	-	20,333		התחייבויות מסים שוטפים
2,706,867	2,801,654	3,213,006		זכאים ויתרות זכות
3,915,042	3,984,098	4,071,909		התחייבויות פיננסיות
76,341,529	73,330,361	81,157,950		סך כל ההתחייבויות
80,413,475	77,041,909	85,363,019		סך כל ההון וההתחייבויות

אריק פרץ
משנה למנכ"ל ומנהל חטיבת כספים
ומשאבים

מישל סיבוני
מנהל כללי

יאיר המבורגר
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים : 23 באוגוסט 2017

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

דוחות רווח והפסד ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2016	2017	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
11,389,155	2,772,438	3,116,636	5,494,787	6,190,826	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,366,928	346,468	327,755	704,744	641,255	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
10,022,227	2,425,970	2,788,881	4,790,043	5,549,571	פרמיות שהורווחו בשייר
2,757,361	694,112	1,198,338	726,513	2,278,461	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
530,085	109,843	142,318	215,956	304,145	הכנסות מדמי ניהול
253,697	62,379	65,687	132,276	140,632	הכנסות מעמלות
13,563,370	3,292,304	4,195,224	5,864,788	8,272,809	סך כל ההכנסות
11,732,524	2,962,092	3,601,366	5,326,630	6,752,332	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
1,180,324	308,887	285,851	695,784	465,541	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
10,552,200	2,653,205	3,315,515	4,630,846	6,286,791	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
2,052,634	508,386	538,533	1,006,886	1,070,152	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
763,955	194,863	201,558	390,912	405,454	הוצאות הנהלה וכלליות
12,300	3,070	2,522	6,152	4,973	הוצאות אחרות
118,613	48,392	45,311	50,522	58,197	הוצאות מימון, נטו
13,499,702	3,407,916	4,103,439	6,085,318	7,825,567	סך כל ההוצאות
254,677	74,074	42,533	108,726	69,297	חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
318,345	(41,538)	134,318	(111,804)	516,539	רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה
(8,089)	(13,660)	40,292	(65,552)	162,614	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
326,434	(27,878)	94,026	(46,252)	353,925	רווח (הפסד) לתקופה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

דוחות ביניים על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2016	2017	2016	2017	
	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
326,434	(27,878)	94,026	(46,252)	353,925	רווח (הפסד) לתקופה
					פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
98,097	55,391	75,831	88,089	88,643	שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(138,502)	(35,154)	(71,367)	(74,393)	(106,440)	שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
76,362	25,386	17,984	44,148	26,092	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
314	1,119	1,351	3,283	3,211	חלק הקבוצה ברווח כולל של חברות מוחזקות מטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(31,945)	9,749	(19,521)	(12,274)	(64,993)	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
(2,785)	* (16,153)	(8,177)	* (15,042)	1,216	הטבת מס (מסים על הכנסה) המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
9,097	* (2,601)	4,887	* 3,653	17,911	הטבת מס (מסים על הכנסה) המתייחסת לרכיבים אחרים של רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
10,638	37,737	988	37,464	(34,360)	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממש
					פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
13,151	5,667	85,991	12,558	88,954	קרן הערכה מחדש לגבי פריטי רכוש קבוע
10,097	(2,475)	1,568	(7,506)	1,568	מדידה מחדש של תכנית הטבה מוגדרת
(1,203)	(733)	(27,306)	2,211	(26,964)	הטבת מס (מסים על הכנסה) בגין פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
22,045	2,459	60,253	7,263	63,558	רווח כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממש
32,683	40,196	61,241	44,727	29,198	רווח כולל אחר לתקופה, נטו ממש
359,117	12,318	155,267	(1,525)	383,123	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה

* סווג מחדש.

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)
מגזרי פעילות

א. מידע אודות מגזרים בני דוח

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
6,190,826	-	1,520,906	2,165,699	2,504,221
641,255	-	484,059	90,861	66,335
5,549,571	-	1,036,847	2,074,838	2,437,886
2,278,461	150,240	122,626	209,462	1,796,133
304,145	3,685	-	1,412	299,048
140,632	-	87,439	39,542	13,651
8,272,809	153,925	1,246,912	2,325,254	4,546,718
6,752,332	-	1,236,218	1,785,168	3,730,946
465,541	-	357,921	64,149	43,471
6,286,791	-	878,297	1,721,019	3,687,475
1,070,152	-	311,074	426,115	332,963
405,454	20,378	23,038	143,318	218,720
4,973	(71)	-	-	5,044
58,197	75,132	(31,177)	8,268	5,974
7,825,567	95,439	1,181,232	2,298,720	4,250,176
69,297	44,530	9,760	5,150	9,857
516,539	103,016	75,440	31,684	306,399
37,035	61,486	(24,753)	(9,305)	9,607
553,574	164,502	50,687	22,379	316,006
25,716,056	-	9,378,322	4,700,487	11,637,247
47,182,907	-	-	4,296,997	42,885,910

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות (הכנסות) אחרות
 הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)
מגזרי פעילות (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
3,116,636	-	772,618	1,088,228	1,255,790
327,755	-	244,339	49,435	33,981
2,788,881	-	528,279	1,038,793	1,221,809
1,198,338	56,446	60,120	117,639	964,133
142,318	3,245	-	879	138,194
65,687	-	41,136	19,558	4,993
4,195,224	59,691	629,535	1,176,869	2,329,129
3,601,366	-	681,911	927,754	1,991,701
285,851	-	211,521	43,276	31,054
3,315,515	-	470,390	884,478	1,960,647
538,533	-	160,598	213,439	164,496
201,558	9,435	11,005	73,989	107,129
2,522	-	-	-	2,522
45,311	46,313	(12,323)	6,684	4,637
4,103,439	55,748	629,670	1,178,590	2,239,431
42,533	24,776	7,886	3,743	6,128
134,318	28,719	7,751	2,022	95,826
91,837	61,924	(428)	1,969	28,372
226,155	90,643	7,323	3,991	124,198
25,716,056	-	9,378,322	4,700,487	11,637,247
47,182,907	-	-	4,296,997	42,885,910

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)
מגזרי פעילות (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
5,494,787	-	1,438,233	2,019,083	2,037,471
704,744	-	543,533	90,161	71,050
4,790,043	-	894,700	1,928,922	1,966,421
726,513	55,143	67,134	85,627	518,609
215,956	3,291	-	1,434	211,231
132,276	-	92,501	32,166	7,609
5,864,788	58,434	1,054,335	2,048,149	2,703,870
5,326,630	-	1,414,530	1,497,135	2,414,965
695,784	-	594,731	54,322	46,731
4,630,846	-	819,799	1,442,813	2,368,234
1,006,886	-	285,498	404,745	316,643
390,912	21,382	22,012	133,698	213,820
6,152	(12)	-	-	6,164
50,522	49,046	(2,197)	1,584	2,089
6,085,318	70,416	1,125,112	1,982,840	2,906,950
108,726	38,083	29,171	14,124	27,348
(111,804)	26,101	(41,606)	79,433	(175,732)
53,905	10,075	1,315	6,591	35,924
(57,899)	36,176	(40,291)	86,024	(139,808)
25,026,887	-	9,202,126	4,194,402	11,630,359
40,591,468	-	-	3,875,593	36,715,875

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות (הכנסות) אחרות
 הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)
מגזרי פעילות (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות		ביטוח כולל		ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
2,772,438	-	730,186	1,022,927	1,019,325	
346,468	-	262,140	46,308	38,020	
2,425,970	-	468,046	976,619	981,305	
694,112	28,259	51,638	72,028	542,187	
109,843	1,036	-	419	108,388	
62,379	-	43,158	12,960	6,261	
3,292,304	29,295	562,842	1,062,026	1,638,141	
2,962,092	-	635,770	792,467	1,533,855	
308,887	-	240,378	48,342	20,167	
2,653,205	-	395,392	744,125	1,513,688	
508,386	-	148,846	205,917	153,623	
194,863	11,630	10,228	65,173	107,832	
3,070	(12)	-	-	3,082	
48,392	34,740	7,781	3,094	2,777	
3,407,916	46,358	562,247	1,018,309	1,781,002	
74,074	17,531	24,894	11,802	19,847	
(41,538)	468	25,489	55,519	(123,014)	
59,683	13,120	7,578	7,817	31,168	
18,145	13,588	33,067	63,336	(91,846)	
25,026,887	-	9,202,126	4,194,402	11,630,359	
40,591,468	-	-	3,875,593	36,715,875	

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות (הכנסות) אחרות
 הוצאות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)
מגזרי פעילות (המשך)

א. מידע אודות מגזרים בני דוח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
11,389,155	-	2,925,541	4,163,232	4,300,382
1,366,928	-	1,067,313	164,601	135,014
10,022,227	-	1,858,228	3,998,631	4,165,368
2,757,361	143,477	173,135	273,052	2,167,697
530,085	7,737	-	2,701	519,647
253,697	-	177,964	55,416	20,317
13,563,370	151,214	2,209,327	4,329,800	6,873,029
11,732,524	-	2,553,158	3,255,839	5,923,527
1,180,324	-	949,430	126,834	104,060
10,552,200	-	1,603,728	3,129,005	5,819,467
2,052,634	-	594,938	823,642	634,054
763,955	43,529	43,365	255,240	421,821
12,300	-	-	-	12,300
118,613	108,619	(2,651)	7,745	4,900
13,499,702	152,148	2,239,380	4,215,632	6,892,542
254,677	112,752	71,748	29,821	40,356
318,345	111,818	41,695	143,989	20,843
27,574	25,931	(35,786)	(3,704)	41,133
345,919	137,749	5,909	140,285	61,976
25,214,478	-	9,109,084	4,473,284	11,632,110
43,566,006	-	-	4,067,595	39,498,411

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

סה"כ	ענפי חבויות אחרים **	ענפי רכוש ואחרים *	רכב רכוש	רכב חובה
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,675,887	476,974	500,289	384,979	313,645
514,186	127,960	370,865	14,114	1,247
1,161,701	349,014	129,424	370,865	312,398
124,854	42,712	8,956	14,412	58,774
1,036,847	306,302	120,468	356,453	253,624
122,626	56,437	7,786	11,326	47,077
87,439	12,463	71,385	3,591	-
1,246,912	375,202	199,639	371,370	300,701
1,236,218	473,799	218,629	270,124	273,666
357,921	168,315	182,039	7,657	(90)
878,297	305,484	36,590	262,467	273,756
311,074	74,365	109,081	87,696	39,932
23,038	4,849	5,991	6,974	5,224
(31,177)	(14,801)	(1,060)	(2,970)	(12,346)
1,181,232	369,897	150,602	354,167	306,566
9,760	4,634	332	930	3,864
75,440	9,939	49,369	18,133	(2,001)
(24,753)	(11,751)	(841)	(2,358)	(9,803)
50,687	(1,812)	48,528	15,775	(11,804)
9,378,322	5,456,548	870,363	621,431	2,429,980
5,638,381	2,670,058	195,979	589,796	2,182,548

פרמיות ברוטו
פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הכנסות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני 2017
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני 2017

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.
** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

סה"כ	ענפי חבויות אחרים **	ענפי רכוש ואחרים *	רכב רכוש	רכב חובה
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
683,080	171,414	244,608	167,348	99,710
251,246	55,962	188,083	6,576	625
431,834	115,452	56,525	160,772	99,085
(96,445)	(41,829)	(4,514)	(19,289)	(30,813)
528,279	157,281	61,039	180,061	129,898
60,120	27,923	3,559	5,570	23,068
41,136	5,186	33,913	2,037	-
629,535	190,390	98,511	187,668	152,966
681,911	279,438	103,937	136,387	162,149
211,521	120,618	84,887	5,199	817
470,390	158,820	19,050	131,188	161,332
160,598	40,898	51,220	45,299	23,181
11,005	2,347	2,971	3,219	2,468
(12,323)	(5,871)	(455)	(1,168)	(4,829)
629,670	196,194	72,786	178,538	182,152
7,886	3,746	272	751	3,117
7,751	(2,058)	25,997	9,881	(26,069)
(428)	(231)	(60)	(33)	(104)
7,323	(2,289)	25,937	9,848	(26,173)
9,378,322	5,456,548	870,363	621,431	2,429,980
5,638,381	2,670,058	195,979	589,796	2,182,548

פרמיות ברוטו
פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הכנסות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני 2017
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני 2017

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.
** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו.

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)
ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

סה"כ	ענפי חבויות אחרים**	ענפי רכוש ואחרים*	רכב רכוש	רכב חובה
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,670,460	453,376	521,164	421,818	274,102
522,718	123,784	387,174	11,101	659
1,147,742	329,592	133,990	410,717	273,443
253,042	69,447	23,476	94,200	65,919
894,700	260,145	110,514	316,517	207,524
67,134	30,382	2,510	6,259	27,983
92,501	21,454	62,395	7,436	1,216
1,054,335	311,981	175,419	330,212	236,723
1,414,530	622,384	267,532	265,894	258,720
594,731	329,388	229,085	16,033	20,225
819,799	292,996	38,447	249,861	238,495
285,498	73,212	103,083	71,998	37,205
22,012	4,491	5,505	6,986	5,030
(2,197)	(994)	(82)	(205)	(916)
1,125,112	369,705	146,953	328,640	279,814
29,171	13,201	1,091	2,720	12,159
(41,606)	(44,523)	29,557	4,292	(30,932)
1,315	595	50	122	548
(40,291)	(43,928)	29,607	4,414	(30,384)
9,202,126	5,331,306	869,317	597,667	2,403,836
5,188,957	2,351,374	205,301	552,386	2,079,896

פרמיות ברוטו
 פרמיות ביטוח משנה
 פרמיות בשייר
 שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הכנסות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני 2016
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני 2016

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 83% מסך הפרמיות בענפים אלו.
 ** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו.

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

סה"כ	ענפי חבויות אחרים**	ענפי רכוש ואחרים*	רכב רכוש	רכב חובה
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
704,257	162,718	281,987	170,181	89,371
277,567	51,074	220,184	5,929	380
426,690	111,644	61,803	164,252	88,991
(41,356)	(29,424)	3,873	1,691	(17,496)
468,046	141,068	57,930	162,561	106,487
51,638	23,409	1,965	4,803	21,461
43,158	9,762	29,544	3,336	516
562,842	174,239	89,439	170,700	128,464
635,770	244,046	138,865	132,796	120,063
240,378	106,076	119,377	8,188	6,737
395,392	137,970	19,488	124,608	113,326
148,846	39,115	47,050	41,298	21,383
10,228	2,062	2,554	3,272	2,340
7,781	3,496	269	733	3,283
562,247	182,643	69,361	169,911	140,332
24,894	11,276	941	2,318	10,359
25,489	2,872	21,019	3,107	(1,509)
7,578	3,413	271	711	3,183
33,067	6,285	21,290	3,818	1,674
9,202,126	5,331,306	869,317	597,667	2,403,836
5,188,957	2,351,374	205,301	552,386	2,079,896

פרמיות ברוטו
פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר

פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מעמלות

סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון, נטו

סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני 2016
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני 2016

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 84% מסך הפרמיות בענפים אלו.
** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)
ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

סה"כ	ענפי חבויות אחרים**	ענפי רכוש ואחרים*	רכב רכוש	רכב חובה
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
3,066,609	849,897	945,618	780,015	491,079
980,943	258,864	701,532	18,024	2,523
2,085,666	591,033	244,086	761,991	488,556
227,438	51,504	11,792	108,820	55,322
1,858,228	539,529	232,294	653,171	433,234
173,135	76,749	11,695	15,783	68,908
177,964	40,546	124,519	11,271	1,628
2,209,327	656,824	368,508	680,225	503,770
2,553,158	1,061,251	491,081	521,014	479,812
949,430	487,550	413,911	24,273	23,696
1,603,728	573,701	77,170	496,741	456,116
594,938	144,987	207,765	162,900	79,286
43,365	8,812	10,859	13,781	9,913
(2,651)	(1,211)	(103)	(249)	(1,088)
2,239,380	726,289	295,691	673,173	544,227
71,748	32,785	2,785	6,742	29,436
41,695	(36,680)	75,602	13,794	(11,021)
(35,786)	(16,351)	(1,389)	(3,363)	(14,683)
5,909	(53,031)	74,213	10,431	(25,704)
9,109,084	5,345,962	806,320	595,199	2,361,603
5,294,275	2,471,189	184,523	563,497	2,075,066

פרמיות ברוטו
 פרמיות ביטוח משנה
 פרמיות בשייר
 שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הכנסות מימון, נטו
סך כל ההוצאות
 חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
 רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2016
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, שייר ליום 31 בדצמבר 2016

* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש ומקיף דירות אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.
 ** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

נספח א - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולו") (המשך)

קשרים, התקשרויות ועסקאות מהותיות עם חברות מוחזקות

1. לעניין קביעת דירוג מעלות להנפקת הון משני מורכב באמצעות הראל מימון והנפקות בתקופת הדוח, ראה באור 6 לדוחות הכספיים המאוחדים.
2. לעניין הרחבת כתבי התחייבויות מסדרות ט' ו-י' באמצעות הראל מימון והנפקות בתקופת הדוח, ראה באור 6 לדוחות הכספיים המאוחדים.
3. לעניין פרסום תסקיף מדף של הראל הנפקות בתקופת הדוח, ראה באור 6 לדוחות הכספיים המאוחדים.
4. לעניין פרסום מהממונה על נוסח מעודכן של הוראות ליישום משטר כושר פירעון, ראה באור 8 לדוחות הכספיים המאוחדים.
5. לעניין סיום ההתקשרות למתן שירותי תפעול על ידי הראל שירותי ניהול קרנות פנסיה, ראה באור 9 לדוחות הכספיים המאוחדים.
6. לעניין עדכון הריביות להיוון המשמשות בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות, ראה באור 9 לדוחות הכספיים המאוחדים.
7. לעניין חילופי נושאי משרה, ראה באור 9 לדוחות הכספיים המאוחדים.
8. לעניין הקמת חטיבה עסקית חדשה בחברה, ראה באור 9 לדוחות הכספיים המאוחדים.
9. לעניין אסיפה כללית שנתית שהתקיימה ביום 19 באפריל 2017, ראה באור 9 לדוחות הכספיים המאוחדים.

אירועים מהותיים לאחר תקופת הדוח

1. לעניין חילופי נושאי משרה בחברה, ראה באור 10 לדוחות הכספיים המאוחדים.

נספח ב - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות בחברות ביטוח בקבוצה

א. פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

סך הכל	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפידיון	זמינים למכירה	משוערכים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
7,451,476	-	245,328	6,890,095	316,053	נכסי חוב סחירים (א)
12,606,795	12,606,795	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
830,157	-	-	830,125	32	מניות (א)
2,091,165	-	-	1,770,609	320,556	אחרות (א)
<u>22,979,593</u>	<u>12,606,795</u>	<u>245,328</u>	<u>9,490,829</u>	<u>636,641</u>	סך הכל

ליום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

סך הכל	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפידיון	זמינים למכירה	משוערכים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
7,284,667	-	295,129	6,474,736	514,802	נכסי חוב סחירים (א)
11,165,896	11,165,584	-	-	312	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
770,573	-	-	770,573	-	מניות (א)
2,022,878	-	-	1,846,804	176,074	אחרות (א)
<u>21,244,014</u>	<u>11,165,584</u>	<u>295,129</u>	<u>9,092,113</u>	<u>691,188</u>	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

סך הכל	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפידיון	זמינים למכירה	משוערכים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
7,111,740	-	272,133	6,407,547	432,060	נכסי חוב סחירים (א)
11,788,304	11,788,292	-	-	12	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
803,740	-	-	803,740	-	מניות (א)
2,013,275	-	-	1,831,423	181,852	אחרות (א)
<u>21,717,059</u>	<u>11,788,292</u>	<u>272,133</u>	<u>9,042,710</u>	<u>613,924</u>	סך הכל

(*) לפירוט הרכב נכסי חוב שאינם סחירים ראה באור 6 ב"מכשירים פיננסיים" בדוחות המאוחדים.

נספח ב - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות בחברות ביטוח בקבוצה (המשך)

א. נכסי חוב סחירים

עלות מופחתת			הערך בספרים			
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2016	2016	2017	2016	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
2,107,749	1,963,907	2,687,487	2,152,955	2,066,066	2,715,524	אגרות חוב ממשלתיות
4,858,242	5,033,384	4,586,762	4,955,530	5,214,555	4,735,952	נכסי חוב אחרים: נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
3,076	3,703	-	3,255	4,046	-	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
6,969,067	7,000,994	7,274,249	7,111,740	7,284,667	7,451,476	סך הכל נכסי חוב סחירים ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
			12,170	3,303	4,267	

א. מניות

עלות			הערך בספרים			
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2016	2016	2017	2016	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
659,586	638,474	637,495	756,379	692,354	747,878	מניות סחירות
42,175	56,773	80,595	47,361	78,219	82,279	מניות שאינן סחירות
701,761	695,247	718,090	803,740	770,573	830,157	סך כל המניות ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
			81,410	64,839	71,406	

נספח ב - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות בחברות ביטוח בקבוצה (המשך)

א.3. השקעות פיננסיות אחרות

עלות			הערך בספרים			
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	ליום 30 ביוני	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	ליום 30 ביוני	
2016	2016	2017	2016	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
472,302	600,903	453,292	527,368	633,336	504,285	השקעות פיננסיות סחירות
1,132,857	1,099,176	1,124,778	1,485,907	1,389,542	1,586,880	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
1,605,159	1,700,079	1,578,070	2,013,275	2,022,878	2,091,165	סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות
			121,956	125,551	134,500	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
			642,783	634,163	575,581	מכשירים נגזרים המוצגים בהתחייבויות פיננסיות

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.